

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Grau de Lingüística

Treball de Fi de Grau

Curs 2024-2025

**L'alternança [w] ~ [β]/[v] en català:
estat de la qüestió i anàlisi experimental**

Marc Sánchez Plaza

Tutora: Clàudia Pons Moll

Barcelona, 19 de juny de 2025

4 QUALITY
EDUCATION

RESUM

Aquest treball analitza l'alternança entre la semivocal labiovelar [w] i les aproximants [β] i [v] en català, un fenomen morfofonològic que presenta una gran variació, tant entre individus com entre dialectes. L'estudi combina una revisió crítica de les principals propostes teòriques sobre el fenomen, una anàlisi diacrònica i dialectal, i una prova experimental basada en la flexió i derivació de paraules reals i pseudoparaules susceptibles de presentar l'alternança, realitzada amb cinc parlants de varietats diferents. Els resultats mostren una clara inconsistència en l'aplicació de l'alternança, fet que n'evidencia la baixa productivitat actual. En vista d'això, es defensa una proposta basada en regles menors condicionades per marques lèxiques com la de Lleó i Mascaró (1976), i es rebutja la possibilitat d'una sistematització plenament fonològica. El treball posa de manifest fins a quin punt la variació pot limitar la regularitat dels processos morfofonològics en català i en llengües naturals en general.

Paraules clau: fonologia, morfologia, alternança [w]~[β]/[v], català

ABSTRACT

This study examines the alternation between the labiovelar glide [w] and the approximants [β] and [v] in Catalan, a morphophonological phenomenon showing significant variation, both within individual speakers and across dialects. The analysis combines a critical review of the main theoretical proposals on the phenomenon, a diachronic and dialectal approach, and an experimental task involving inflection and derivation of real words and nonce-words potentially exhibiting the alternation, carried out with five speakers from different Catalan dialects. The results reveal clear inconsistency in applying the alternation, highlighting the low productivity of these processes. In the light of these results, the study supports a proposal based on minor rules conditioned by lexical markings, following the model of Lleó & Mascaró (1976), and rejects the possibility of a fully phonological generalization. The work demonstrates the extent to which variation can constrain the regularity of morphophonological processes in Catalan and in natural languages broadly.

Keywords: phonology, morphology, [w]~[β]/[v] alternation, Catalan

ÍNDEX

1. Introducció	3
2. Objectius i hipòtesis.....	4
2.1. Objectius	4
2.2. Hipòtesis	4
3. Marc teòric i descriptiu	5
3.1. Antecedents.....	5
3.1.1. Lleó i Mascaró (1976)	5
3.1.2. Bibiloni (2002)	8
3.1.3. Wheeler (2005).....	9
3.1.4. Jiménez et al. (2019)	10
3.2. Consideracions diacròniques	13
3.3. Apunts dialectals.....	16
3.3.1. Paradigma nominal.....	16
3.3.2. Paradigma verbal.....	18
4. Metodologia.....	20
4.1. Preparació del corpus.....	20
4.2. Metodologia de recollida de dades	21
4.3. Metodologia de tractament de dades.....	21
5. Anàlisi i discussió dels resultats.....	21
5.1. Anàlisi.....	21
5.2. Discussió.....	25
6. Conclusions	27
7. Referències bibliogràfiques.....	29
8. Annex	33

1. INTRODUCCIÓ

La llengua catalana, hereva d'una rica tradició llatina i conformada al llarg de segles de canvis i reformulacions en un domini geogràfic fragmentat, es caracteritza per una notable i complexa heterogeneïtat dialectal. Aquesta variació, que abasta des del nivell fonològic fins al sintàctic i lèxic, constitueix un camp d'estudi fonamental per a la dialectologia i la lingüística sincrònica i diacrònica. La comprensió de les particularitats de cada parla no només revela la dinàmica interna del sistema lingüístic, sinó que també projecta llum sobre els factors històrics, geogràfics i socioculturals que han modelat la seva evolució.

En aquest context, el present treball s'endinsa en un fenomen morfofonològic d'especial interès: l'alternança entre la semivocal labiovelar [w] en posició de coda i les aproximants bilabial [β] i labiodental [v]¹ en obertura sil·làbica. Es tracta d'una alternança que a primera vista pot semblar prou sistemàtica, però que implica una gran variació dialectal, fins i tot a nivell individual, i encara més, dins del propi paradigma flexiu i derivatiu d'un mateix mot. A aquesta complicació cal afegir els nombrosos segments amb els quals també alterna la [w] en el mateix context: [ð, ɣ, j, z, s, Ø], etc.

És per això que encara no s'ha arribat a un consens ni s'ha fet cap proposta irrefutable de descripció fonològica d'aquesta qüestió. La intenció darrere del present estudi és observar com es mostra el fenomen interdialectalment i diacrònicament, per tal d'entendre d'on prové aquesta immensa variació, a més d'oferir una perspectiva cognitiva a través de l'experimentació.

D'aquesta manera, a continuació de l'exposició dels objectius i les hipòtesis de partida, en l'apartat 3 es farà un recorregut bibliogràfic —comentant les postulacions d'altres autors—, diacrònic —que comprendrà totes les modificacions fonètiques que han causat les alternances actuals—, i geogràfic —per representar l'abast de les possibles sistematitzacions arreu del domini lingüístic del català.

Seguidament, als apartats 4 i 5 es detallarà la fase experimental de l'estudi, que inclou enquestes amb pseudoparaules a persones de diferents parlars amb les quals es provarà d'extreure algun patró que esclareixi la qüestió.

¹ En aquest treball es tractarà aquest segment com a aproximant i no com a fricatiu, tal com suggereixen Jiménez et al. (2019, p. 150-152), ja que l'alternança en qüestió es dona en contextos intervocàlics. Tanmateix, no serà objecte de discussió en aquest estudi.

2. OBJECTIUS I HIPÒTESIS

La complexitat i la manca d'un consens fonològic en la descripció de l'alternança entre la semivocal labiovelar [w] i la seva extensa varietat de segments correlacionats constitueixen el punt de partida d'aquest estudi. Davant d'aquesta problemàtica, els objectius i les hipòtesis que es plantegen a continuació busquen adreçar aquesta qüestió des d'una perspectiva àmplia, que combini l'anàlisi de propostes anteriors, la variació interdialectal i la diacronia amb les enquestes experimentals, per tal d'oferir una contribució significativa a la fonologia del català.

2.1. Objectius

El principal objectiu d'aquest treball és formular una proposta fonològica que permeti sistematitzar i descriure de manera coherent l'alternança entre la semivocal labiovelar [w] i els segments amb els quals interactua en els diferents dialectes del català. Per assolir aquesta fita global, es plantegen els següents objectius específics:

- a. Identificar i caracteritzar exhaustivament les diverses realitzacions fonètiques de l'alternança de [w] en els paradigmes nominal i verbal del català, considerant la seva distribució dialectal i les particularitats de cada context morfològic.
- b. Analitzar els processos històrics relacionats amb aquest fenomen, rastrejant les modificacions fonètiques que han conduït a les alternances actuals, per tal d'oferir una comprensió més profunda del seu origen i la seva evolució i variació.
- c. Explorar el fenomen des del punt de vista cognitiu, mitjançant l'experimentació basada en la flexió i derivació de paraules reals i pseudoparaules, per identificar patrons subjacents i la possible sistematització mental d'aquesta alternança.
- d. Proposar un model fonològic que integri els resultats obtinguts de tota la recerca.

2.2. Hipòtesis

Partint de la premissa que la variació lingüística, per complexa que sigui, tendeix a manifestar una certa regularitat subjacent,² la hipòtesi de partida d'aquest estudi és que és possible trobar una sistematització morfofonològica de l'alternança entre la semivocal labiovelar [w] i els segments amb els quals interactua en les diferents varietats del català.

² Una noció fonamentada en el concepte d'"heterogeneïtat ordenada" (Weinreich et al., 1968, p. 100).

Malgrat l'aparent heterogeneïtat de les realitzacions fonètiques i la seva extensió a diversos contextos lèxics i gramaticals, es postula que hi ha principis subjacents que governen aquesta alternança. Aquesta sistematització podria estar condicionada per factors com el context segmental, l'estructura sil·làbica, la posició en el paradigma nominal o verbal, o fins i tot patrons diacrònics de canvi lingüístic, i podria ser susceptible de ser apresada pels parlants nadius, fins i tot en la producció de formes inèdites.

3. MARC TEÒRIC I DESCRIPTIU

3.1. Antecedents

En aquest apartat es revisen alguns dels treballs més rellevants dins de la fonologia contemporània respecte a la qüestió presentada en aquest estudi per tal de contextualitzar-la i observar en quin estat es troba i a quines solucions s'ha arribat.

3.1.1. Lleó i Mascaró (1976)

S'inicia el repàs bibliogràfic del fenomen que ocupa aquest treball amb una de les primeres obres de descripció lingüística del català que segueix el vessant generativista tan estès a dia d'avui: "Contribució a la fonologia generativa del català: reestructuració en la gramàtica?", de Lleó i Mascaró (1976), que parteixen d'un intent rigorós de sistematitzar les alternances que s'exposaran al llarg d'aquesta redacció, amb un enfocament pioner (inspirat en altres lingüistes contemporanis) i que va servir de model per a posteriors plantejaments morfofonològics.

Els autors comencen amb un aclariment respecte a les alternances en qüestió (*nou ~ nova, deu ~ decàgon, grau ~ gradació...*): la forma subjacent de l'arrel no pot acabar amb /w/ o /u/, perquè aquest fonema hauria de contenir la informació necessària per derivar-ne tant [w] com altres sons com [k] i [ð].

Analitzant casos com *cacau ~ cacauer*, extreuen la conclusió que, simplement, el fonema /u/ es realitza [w] per la regla habitual de diftongació del català: $u \rightarrow w / V [-\text{accent}]$.

Pel que fa a l'alternança observada en *nou ~ nova, moure ~ movia*, formulen la següent regla de vocalització: $b \rightarrow w / \acute{V} _\{ \neq, C \}$. Això vol dir que seria un fonema /b/ el que es realitza [w] i només quan sigui precedit per una vocal tònica (per això, a *àrab* no apareix aquest so) i es trobi en posició final de mot o seguit d'una consonant. La regla

esmentada tindria excepcions com *còncau* ~ *còncava* (tot i que afirmen que és freqüent la forma masculina amb [p] final). Afegeixen que el segment subjacent dels mots que experimenten una vocalització podria ser una /β/ (o /v/, tot i que consideren que no està prou justificat en la parla central) i seria a aquest que s'aplicaria la regla formulada, de manera que s'atribuiria aquesta diferència al fonema (segons si és /b/ o /β/).

Pels casos en què [β] alterna amb una [p] intervocàlica, com *sap* ~ *saben* ~ *sàpiga*, proposen una regla de sonorització (p → b) que només tindria efecte quan el morfema en qüestió estigués marcat amb un tret determinat. Aleshores, l'ordre d'aplicació de les regles seria vocalització > sonorització > espirantització.

Els contraexemples a la regla de vocalització, com ara *adob* ~ *adobar*, estarien marcats lèxicament com a excepcions a aquesta regla i no se'ls aplicaria. *Coure* també l'inclouen en les excepcions, ja que alterna amb *cuprós* i, per tant, amb /p/ i no /b/, de manera que aquesta vocalització no s'hauria d'haver produït.

Per últim, fan menció a les formes derivades que presenten tant [w] com [β]: *caliu* ~ *caliuada* ~ *escalivada*, etc. S'esperaria que el fonema subjacent fos /b/, però llavors es donarien resultats com *cali*[β]*ada*. Tampoc es pot predir el comportament d'aquests mots a partir d'altres dades, com els sufixos: *seuós*, *calivós*, però *sebaci*, *caliuada*. Per tant, assumeixen que la vocalització que mostren aquests casos és deguda “a una propietat idiosincràtica de l'element lèxic”.

Per tractar de donar explicació als mots que suposen una contradicció de la regla formulada, Lleó i Mascaró recorren a una solució proposada per Halle (1972), que consisteix en dividir el component morfològic en llista de morfemes, regles de formació de mots i llista de mots actuals. Atribueixen, doncs, aquestes irregularitats a les regles de formació de mots, que reemplaçarien el límit de morfema “+” per una juntura de nivell superior (que expressen com a “=” o “≠”) i la regla de vocalització només s'aplicaria davant d'aquestes junctures. Per la seva banda, els casos com *lliure* ~ *llibertat* (tenint en compte una alternança més habitual com la que presenten *noble* ~ *nobiliari* i l'existència de la forma *llibre*), quedarien justificats per una regla de vocalització que actua normalment davant de “=” i d'una regla menor, excepcional (només aplicable als morfemes marcats així), davant de consonant: b → w / V __ {=, C (MENOR)}.

Per a l'alternança entre [w] i [ð], formulen una regla de vocalització similar: $d \rightarrow w / \acute{V} __ \{=, C\}$. El fet que la vocal hagi de ser tònica explica casos com *àcid*, *tòrrid* i l'exemple més esclaridor de tots: el parell de sinònims *gèlid*, *geliu*.

Algunes excepcions són justificades amb una /t/ subjacent que sonoritza en determinats casos (*estat* ~ *estatal*, però *estadista*). Quant als casos de l'estil *ajut* ~ *ajudar*, en què no hi ha [t] intervocàlica, proposen dues alternatives: postular /d/ només on es troba [d] o [ð] (i, llavors, o bé aquests casos són excepcions a la regla formulada, o bé la vocalització en formes com *grau* ~ *graduar* s'explicaria de manera idiosincràtica, per una marca lèxica, que és l'opció que prefereixen els autors) o considerar que l'absència de [t] és “accidental”, per no disposar d'un mot culte de referència, perquè “la llengua no fa servir tots els mots permesos pel sistema” (doncs, aquests casos tindrien /t/ i la manca de vocalització provaria que la [ð] de *graduar* i de *cridar* són “fonològicament diferents”).

Finalment, opten per establir una regla menor que només s'aplicarà en els mots marcats amb el tret que ho exigeixi: $d, t \rightarrow w / \acute{V} __ \{=, C\}$ MENOR. Aquesta regla la reproduïen de manera idèntica per a les alternances entre [w] i [k], [ɣ] (*nou* ~ *noguera*, *deu* ~ *decàgon*).

Pel que fa a les alternances amb [s] i [z], com *deu* ~ *decimal*, veuen necessàries “regles d'assibilació de dentals i velars” que haurien de tenir l'efecte “(a) $d \rightarrow z$, (b) $t \rightarrow s$, (c) $k, g \rightarrow s$, en certs contextos i sota certes condicions”.

En contrast amb això, Mascaró (1983, p. 125-126) observa que els casos en què, en alguns derivats, apareix [w] en comptes de l'obstruent (*peuet*, *perdiuassa*, *preuar*) “suggereixen que elements lèxics com aquests tenen dues arrels alternants (per exemple /prɛw/ i /prɛs/) i que només hi ha una regla fonològica en el cas de *b*”. Així, l'autor es decantaria per l'al·lomorfa i suavitzaria la visió sistemàtica que mostrava en conjunt amb Lleó.

En definitiva, l'estudi de Lleó i Mascaró sobre el fenomen que es tracta en aquest treball és prou exhaustiu, i no ofereix una sola solució sinó que es plantegen diferents possibilitats i es decanten per la que troben més adient. La proposta de regles menors és una manera senzilla i a la vegada eficient de donar compte de les excepcions que mostren certa sistematicitat. Manca, doncs, atendre a la qüestió que formula el mateix Mascaró (2015, p. 62): “a partir de quin nombre d'excepcions un procés deixa de ser regular i es tracta com a al·lomorfa, és a dir, lèxicament?”. Dit d'una altra manera, fins a quin punt es pot sistematitzar? S'haurien d'observar tots els casos que presenten conflicte i

comprovar l'abast de les regles exposades per determinar si hi ha prou regularitat o si simplement hi ha diversos al·lomorfs amb patrons semblants.

3.1.2. Bibiloni (2002)

Bibiloni (2002) explica que en els parlars que disposen de /v/ (predominants a les Illes Balears, País Valencià i Camp de Tarragona), l'alternança [w] ~ [v] està motivada fonològicament: /v/ es realitza [w] quan és precedida de vocal i es troba en posició final de mot.³

A les Illes Balears, la primera persona del singular del present d'indicatiu dels verbs acabats en *-var* (que acaba en /v/) queda sotmesa a l'ensordiment d'obstruents finals, per la qual cosa es pronuncia amb una [f] final, de manera que es crea l'alternança del tipus *arxi*[w] (nom) ~ *arxi*[f] (verb). Alguns parlars mallorquins, però, opten per vocalitzar la labiodental: *ca*[w], *pro*[w] (de *cavar*, *provar*), tot i que és un fenomen en retrocés. L'autor compara aquests casos amb d'altres com *blau* ~ *blava*, *nou* ~ *nova*, i afirma que segueixen “la regularitat del sistema lingüístic” (Bibiloni, 2016, p. 102). D'altra banda, alguns informants que categoritza de “joves” que no tenen /v/ sinó /b/, l'ensordeixen (*lle*[p], *pro*[p]), anàlogament als casos com *sap* ~ *saber*.

Així mateix, identifica l'alternança [w] ~ [v] en la derivació nominal (*cre*[w] ~ *cre*[v]*eta*) a certes àrees del català occidental i a una part de Mallorca, on comenta que “antigament devia ser encara més intens”. Aquest fenomen l'observa en aquesta illa, a més, en el paradigma verbal: *di*[w] ~ *di*[v]*en*. També en aquesta regió, anys enrere, afirma que era habitual l'aparició de [w] en l'imperfet d'indicatiu (*canta*[w]*a*), però avui en dia és difícil de sentir aquesta realització.

Totes aquestes dades validen l'explicació fonològica que proposa el lingüista mallorquí per a aquests parlants: un fonema /v/ es realitzaria [w] en posició final postvocalica.

En canvi, els parlars sense /v/ presentarien dues alternances. Una, del tipus *nou* ~ *nova*, en què es “converteix en [w] final l'equivalent d'una [β] interior postvocalica”. L'altra, del tipus *sap* ~ *saber*, que l'explica amb l'ensordiment de /b/ en posició final. Aquest fonema /b/ es realitzaria [p] (i no [w]) si va precedit de consonant, com a *verb*, *calb*. Es

³ Contràriament, a la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC (Institut d'Estudis Catalans, 2016, p. 71), a partir d'ara *GIEC*, s'aposta per l'al·lomorfa al radical, pel fet que els sons alternants no es troben sempre en distribució complementària.

dedueix, doncs, que Bibiloni parteix d'una /b/ subjacent en ambdós casos a què s'aplica un procés fonològic pel qual es produeix [β] en posició interior postvocalica, [w] en posició final o [p] també en posició final, sobretot postconsonàntica. No s'explica ni s'exemplifica, però, de què depèn que aparegui un so o l'altre en posició final —ni es tenen en compte formes amb [p] intervocàlica com *sàpiga*—⁴ i, per tant, no sembla una proposta més adient que la postulació de dos fonemes diferents.

Per acabar, Bibiloni descriu les alternances de *grau* ~ *graduar* ~ *degradar*, *mou* ~ *motriu*, etc., com a casos d'al·lomorfa radical, degut a la “impossibilitat d'establir un procés fonològic regular que en reti compte”. Així doncs, estableix variants morfològiques com /gráw/, /gradu/ i /grád/ que donarien lloc als exemples esmentats.

3.1.3. Wheeler (2005)

Wheeler (2005) identifica sis casos d'alternances relacionades amb els sons que ocupen aquest estudi.

Primer, esmenta els parells del tipus *esgarip* ~ *esgaripar*, pels quals postula una /p/ a la forma subjacent, ja que no alterna amb altres sons. Aquest fonema l'observa en una posició immediatament posterior a una vocal, a les sonants [m, n, l] i a [s].

En la mateixa línia, es troba, tant després de vocal com de consonant sonant, una alternança entre aquesta [p] i una [β] en casos com *estrep* ~ *estrebar*. Així doncs, es fa evident que el segment subjacent ha de ser diferent de l'anterior, i Wheeler es decanta per una /b/ que s'espitantitza a l'obertura sil·làbica o s'ensordeix en posició final de mot.

Les alternances que comenta a continuació s'observen en posició postvocalica. D'una banda, es destaquen parells com *blau* ~ *blava* i *plou* ~ *plovía*, que representen un problema si es té en compte que algunes varietats tenen el so [v] (i, per tant, l'alternança es produeix entre [w] i [v]) i d'altres no (en canvi, realitzen una [β]). Wheeler exposa que, d'acord amb les “possibilitats abstractes de representacions subjacents en fonologia generativa clàssica”, es pot considerar una /v/ subjacent en totes les varietats. S'entén, doncs, que els parlants betacistes l'adapten al seu propi sistema consonàntic, mantenint el tret [Labial], però realitzant-lo bilabial. No obstant això, com ja destaquen Lleó i Mascaró (1976) és

⁴ Tot i que a Menorca es troben formes com *ca[β]i*, *sa[β]i* (Wheeler, 2007, p. 36).

difícil justificar l'existència d'un segment fonèmic que no es produeix fonèticament, tot i que sí que es presenta en escassos contextos,⁵ però l'autor no hi entra en més detall.

D'altra banda, el fonòleg anglès parla dels casos similars a *riu* ~ *riuada* (amb /w/ subjacent), en què observa variació en una mateixa paraula (per exemple, *hereua* alterna amb *hereva*) i entre els derivats (com en *cau* ~ *encauar*, però *cavar*), pels quals no ofereix cap solució. Afegeix que a algunes parts de Mallorca, aquests patrons s'igualen a l'anterior, canviant la [w] per una [v] a l'obertura.

Un altre tipus és el de *plebeu* ~ *plebea*, pel qual opta per interpretar la [w] com a al·lomorfa de masculí, argumentant que per la mètrica habitual del català es prefereix una síl·laba final amb coda si la paraula és aguda. Aquesta afirmació donaria una explicació coherent a aquesta problemàtica, tot i que, com ell mateix assenyala, faltaria resoldre aquesta alternança en el paradigma verbal, on es troben casos com *cou* ~ *coia*.

Per últim, fa esment a alguns verbs de la conjugació II en què alternen [j] i [w], com ocorre a *seiem* ~ *seu*, pels quals planteja una possible /j/ a l'arrel que es realitzaria [w] en coda sil·làbica. Aquesta sembla una solució raonable, però presenta un problema que ja subratlla el mateix Wheeler, que és la confrontació amb casos nominals en què /j/ no es veu alterada (com *noi* ~ *noia*). A més, no explica per què coexisteixen formes com *ca[j]c* i *ca[w]s* (del verb *caure*).

Wheeler conclou, en consonància amb Bibiloni (2002), que només les dues primeres alternances i la quarta són motivades fonològicament (també la tercera, si inclou [v]), mentre que a la resta hi ha al·lomorfa al radical, ja que no existeixen restriccions que impedeixin la realització de [w].

3.1.4. Jiménez et al. (2019)

Per acabar, es comenta l'estudi de Jiménez et al. (2019), enfocat exclusivament en la parla de Mallorca, i que explica el fenomen a partir de la teoria de l'optimitat. Aquesta reanàlisi proporciona noves observacions fonològiques rellevants per donar solució a aquest cas.

Els autors comenten que en posició intervocàlica (dins d'un mot o entre mots) hi ha variació entre [w] (tot i que només en una petita àrea) i [v] que es neutralitza en la coda: *vi[w/v]en* ~ *vi[w]*; *de[w/v]* o *dotze* ~ *de[w]*. La labiodental també apareix en seqüències

⁵ Seqüències com *ba[v]* *desagradable* i, fins i tot, *ba[v]* *humit*, i el parell *serf* ~ *serva* podrien servir d'argument (vegeu Lleó, 1970, p. 200).

amb clítics: *no ho ha fet; escoltau-ho*. El fet que s'articuli una aproximant i no una fricativa el relacionen amb una clara preferència per segments amb més sonicitat en posició intervocàlica, entre síl·labes.

També destaquen que alguns dels seus informants comencen llegint paraules com *viuen* amb [w] (probablement per influència ortogràfica) i, en reconèixer la paraula, canvien a [v]. Aquest comportament indica, segons els autors, que “la presència de [v] està determinada lèxicament”.

D'altra banda, quan hi ha contacte amb vocals mitjanes arrodonides en posició intervocàlica, els que abans feien [w] elideixen el so, mentre que la resta segueix produint [v]. L'elisió en posició interior de mot succeeix quan “la semivocal es troba al final del radical i seguida de sufix vocàlic”. També es neutralitza aquesta variació en coda: *bo[Ø/v]et ~ bo[w]*.

Assumeixen que l'alternança amb [v] vindria donada per un fonema /v/, amb lenició d'aquest, i la no-alternança, per /u/. Té sentit que es triï la fricativa labiodental en l'alternança, ja que és l'element que apareix en el context de no-neutralització.

No obstant això, Pons Moll (2015, p. 8-11) fa una aportació a tenir en compte relativa als hiats que requereixen un element epentètic. Explica que en aquests casos, on s'esperaria una transició màximament suau entre vocals per mitjà d'una semivocal (com passa en algunes varietats d'Eivissa), es recorre a [v] (*co[v]ent, ra[v]ó*), el que indica que [w] s'evita en obertura.⁶ També són un exemple d'això les monoftongacions de diftongs creixents ([ko]*ranta, llen[go]*), fenomen marcat interlingüísticament, i el fet que els casos de consonant seguida de /u/ es resolguin amb hiat i no amb semivocalització (*pèrd[u]a*), que també ocorre amb [j]: *v[i]atjar, paciènc[iØ]*.

Per tant, cabria plantejar-se si l'aparició de la labiodental podria ser fruit de processos fonològics que evitin una [w] en obertura. Tot i això, com la mateixa autora assenyala, no sembla un procés del tot productiu, pels casos de [w] a inici de mot (neologismes i onomatopeies com *uep!*) i pels manlleus en què no es modifica: *Ha[w]aii, Po[w]erPoint*.

Esmenta, a més, que “les formes verbals antigues de tercera persona plural es realitzaven amb [v] (*be[v]en, vi[v]en*), i per analogia a les formes de tercera persona singular van

⁶ Compareu-ho amb l'estructura *a on*, que també es pot sentir amb epèntesi de [β] o [w] arreu del domini català.

passar a realitzar-se amb [w] (*be[w]en*, *vi[w]en*)”. En un darrer estadi, es tornaria a canviar a un segment labiodental.⁷ Aquesta evolució convida a pensar que s’han acabat generant formes al·lomòrfiques, i més quan s’atén a les diverses realitzacions amb alternança o sense, d’una mateixa varietat, depenent de la forma verbal en qüestió (*be[v]en*, però *de[w]en*).

Així mateix, reflexiona que l’epèntesi amb [v] “es tracta d’un fenomen residual, que podria haver quedat lexicalitzat [...], de manera que la fricativa labiodental pot interpretar-se com a subjacent”.

Finalment, a excepció de les seqüències amb /uu/ final, en què s’opta per elidir una vocal, en posició de coda (interna o final de mot) s’observa una [w] generalitzada: *no[w]*, *acti[w]* (per les quals es postula una /v/, ja que totes les varietats fan *no[v]a*, *acti[v]a*), *po[w]*, *ca[w]re* (per les quals es proposa /u/ o /v/, segons la varietat).

Adaptant les dades a la teoria de l’optimitat, i tenint en compte les observacions sobre la semivocalització de /i/ que no s’han comentat en el present treball, els autors afirmen que “tots els resultats de /i/, /u/ i /v/ deriven del mateix conjunt de restriccions relacionades amb la sonicitat i, essencialment, de la mateixa jerarquia”.

Els autors comenten que, pel que fa a l’alternança [v] ~ [w], una opció seria derivar tant [v] com [w] a partir d’una /u/. En aquest model, /u/ es realitzaria [w] en coda (M2), perquè la restricció ONSET afavoreix la presència d’un segment altament sonant en aquesta posició, i [v] en obertura (M1), on es penalitzen les semivocals altes com [w] per la restricció *M1_{GLIDE[+HI]}. Però aquest enfocament exigeix que *M1_{GLIDE[+HI]} estigui molt amunt en la jerarquia de restriccions, cosa que és incompatible amb la gramàtica que explica la presència de [ɛ] (semivocal palatal) a partir de /i/ en la mateixa posició M1 intervocàlica.

Una altra proposta que comenten és la de suposar un segment infraespecificat /V/,⁸ només marcat com a [Labial], [+sonor] i [+continu]. Aquest es realitzaria [w] en coda i [v]/[ʋ] en obertura per la penalització de les semiconsonants en aquesta posició i per una restricció que prefereix sons amb un lloc d’articulació marcat a l’inici de síl·laba. Però

⁷ Segons la *GIEC* (Institut d’Estudis Catalans, 2016, p. 71), per analogia a altres formes que ja alternaven [w] i [v].

⁸ Fent al·lusió a la proposta de Dols (2000, p. 263-271).

aquesta anàlisi tampoc serveix, perquè no preveu que [v] i [w] coexisteixin en posició intervocàlica, com passa realment.

Una solució formal seria dividir la restricció *M1_{GLIDE[+HI]} en dues: una que penalitza només els sons labials i una altra per als palatals. Però tampoc funciona per als parlants que han estudiat. No obstant això, apunten que les propostes són coherents amb el comportament d'una petita part de la població, que prohibeix [w] en obertura (*Ha[v]ai*, *[v]atsapp*).

D'aquesta manera, conclouen que plantejar una /v/ subjacent per a les alternances i aplicar les mateixes restriccions de sonicitat als dos vocoides dona lloc a “una gramàtica més senzilla”.

Finalment, esmenten que el sistema no està estabilitzat, ja que, per exemple, algunes formes verbals que es pronunciaven amb [w] final (*arxi[w]*) ara poden aparèixer amb una fricativa sorda [f], que també es presenta en adaptacions d'estrangerismes com *Steve* i sigles com *TAV*. Això indicaria que “el vincle entre [v] i [w] s'està trencant” i obren la porta a la possibilitat de tenir dos al·lomorfs diferents, un amb /v/ i un amb /u/, de manera similar a altres varietats.

3.2. Consideracions diacròniques

D'acord amb Lleó i Mascaró (1976), el procés històric que ha determinat el fenomen de l'estudi seria: (1) b,d,g → β,ð,ɣ (en certs contextos), (2) p,t,k → b,d,g (en certs contextos), (3) β,ð,ɣ → w / __\$ (en processos independents, després de la pèrdua de vocals intertòniques),⁹ (4) b,d,g → β,ð,ɣ (en certs contextos). Segons Rafel (1970), les sonores resultants de (2) feien pressió sobre les espirants de (1), fet que va motivar la vocalització de (3): *NAVE* > na[β], *NAPU* > na[b]; *SEDE* > se[ð], *SITE* > se[d]; *JUGU* > jo[ɣ], *JOCU* > jo[g]. Aquesta última regla no hauria afectat les espirants de (4).

Així mateix, els autors parlen d'una “simplificació” de la regla de vocalització, que primer va afectar β i després ð (exceptuant el morfema de 2ª persona del plural, que va vocalitzar

⁹ En aquesta etapa, Badia (1984, p. 225) també afegeix la [k] seguida de *e*, *i*, com en *COCERE > *coure*. Per la seva banda, Gulsoy (1993, p. 127-168) matisa que la [β] que va donar [w] sovint vindria d'una [v]: *be[v]* > *be[β]* > *be[w]*. Així mateix, molts autors, com el mateix Gulsoy (1993, p. 163) o Wheeler (2007, p. 216), fan menció a una africada anterior a la [ð], resultat de la pèrdua de vocals: T'S > [dz] > [ð] > [w]. Wheeler també troba aquest so en verbs com *coure*, i afegeix un pas intermig amb [v]: “cou- < *kov- < *koð- < *kodz-”, aquest últim similar a l'occità *còzer*.

després, efectuant una segona simplificació). Un procés similar va succeir amb (4): primer va afectar *d* i *g* i posteriorment es va simplificar afegint *b*.

D'altra banda, moltes alternances *t/d* van desaparèixer i molts mots amb */t/* llatina es van recodificar a */d/*. A més, es van produir alternances com *hereu* ~ *heretat* (< *HERED(I)TATE*). Factors com aquests van limitar l'abast de *d* → *w*, i el mateix va passar amb *g* → *w*. D'aquesta manera, Lleó i Mascaró justifiquen que aquestes siguin “regles menors” i hagin passat “al component morfològic”.

També cal tenir en compte alguns diftongs [uw] provinents de la vocalització de *-D-*, que encara perduren en llocs com Andorra, Mallorca i Eivissa,¹⁰ però que s'han simplificat en la majoria de parlars: *CRUDU* > *cruu* > *cru*. Algunes excepcions del fenomen de vocalització de *-D-* són *FIDE* > *fe*, *MERCEDE* > *mercè*.¹¹

Pel que fa al paradigma verbal, Badia (1984, p. 335-337) extreu les següents regles, en consonància amb les anteriors:

Forma forta mancada de desinència			Forma feble proveïda de desinència		
Segment en l'arrel llatina	Resultat	Exemple	Segment en l'arrel llatina	Resultat	Exemple
-B-, -V-	-w	MOVEO > <i>mou</i>	-B-, -V-	-β-	DEBEMUS > <i>devem</i>
-D- o grup de dentals	-w o simplificació	CREDO > <i>creu</i> CREDIT > <i>creu</i> PERDIT > <i>perd</i>	-D- pretònica	-Ø-	RIDEMUS > <i>riem</i>
			-T-	-ð-	NATAMUS > <i>nedem</i>
-C- (+E, I)	-w	DICIT > <i>diu</i>	-C-, -G- (+A, O, U)	-y-	PACAMUS > <i>paguem</i>
			-C-, -G- pretòniques (+E, I)	-Ø-	FACIMUS > <i>fesem</i> > <i>fem</i>

Taula 1. Evolució de les formes verbals llatines a les del català actual. FONT. Adaptat de Badia (1984, p. 335-337).

Notem que la vocalització de la *-D-* llatina provoca homofonia en la primera i la tercera persona del singular del present d'indicatiu. Segons Badia (1984, p. 337-338) i Moll

¹⁰ Segons dades de l'*Atlas Lingüístic del Domini Català* (Veny i Pons, 2001-2018), a partir d'ara *ALDC*.

¹¹ Per a més informació sobre la cronologia d'aquests casos, veg. Gulsoy, 1993, p. 155-156.

(1991, p. 147), això va promoure que la *-c* que presenten els verbs DICERE i DUCERE (*dir*, *dur*) al final del radical (i que, per tant, van donar DICO > *dic* i DUCO > *duc*, ja que el morf de primera persona va ser buit, com ho és encara en balear), que es va interpretar com la marca de primera persona del singular, s'estengués a “tots els verbs acabats en *-ure*” (*bec*, *sec*, *trec*...),¹² diferenciant-la així de la tercera.

Altres verbs van prendre el subjuntiu com a model de velarització per a la primera persona del present d'indicatiu; d'aquí que diguem *caic* i no **cac*, per influència de *caiga/caigui* (Badia, 1984, p. 338).

De la mateixa manera, la semivocal final de la tercera persona del singular s'hauria propagat a la del plural, canviant formes com *moven*, encara l'única opció l'any 1300, per *mo[w]en*, ja presents a l'inici del segle XVI (Wheeler, 2007, p. 27-28). D'altra banda, en “arrels verbals amb dental o africada sibilant [que vindria de la seqüència llatina C +E, I], en la llengua medieval era corrent l'elisió”, com va passar amb VIDENT > *veen* ‘veuen’, però igualment van acabar adoptant el segment labiovelar (Badia, 1984, p. 341-343). De fet, seguien el mateix patró que altres formes: VIDIMUS > *veem*, VIDENTIS > *veent* (que encara es conserven en alguns parlars), les quals finalment adoptaren una [j] antihiàtica: *veiem*, *veient*.¹³

Per últim, una altra [w] obtinguda per analogia és la dels infinitius provinents d'una arrel llatina acabada en *-C-* o *-D-*, consonants que s'haurien elidit passant per una [z] i, en ocasions, per una africada: IACERE > **ɟadzér* > *ja[z]er* (documentat amb *-s-* al segle XIII)¹⁴ > *jaher* > *jaure*.¹⁵

Per acabar, també es destaquen certes analogies en noms propis: per referents com Mateu (<MATTHAEUM), Timoteu (<TIMOTHEUS), etc, es van fer *Bernabeu* (tot i que també *Bernabé*) < BARNABAS, *Andreu* < *Andrea* < ANDREAS i *Pau* < *Paul* < PAULUS (Gulsoy, 1993, p. 124).

¹² A excepció de *veig*, tot i que existeix la variant dialectal *vec*. Badia especifica que hi ha alguns casos que no implicaven homonímia, com JACEO > (cat. antic) *jas* > *jac* o *jec*.

¹³ D'acord amb el que s'exposa a Pérez Saldanya et al. (2004, p. 182).

¹⁴ Tal com explica Wheeler (2007, p. 216).

¹⁵ Reconstrucció a partir de les dades de Badia (1984, p. 341-343) i Wheeler (2007, p. 216).

3.3. *Apunts dialectals*

En aquest apartat s'observarà la variació que mostren les alternances amb [w] arreu del territori de parla catalana. Per al fenomen que ocupa aquesta recerca, cal recordar que determinats parlars tenen /v/ en el seu inventari fonològic, els quals es troben, tal com afirma Gulsoy (1993, p. 130), al “Camp de Tarragona (amb tot el Priorat i part de la Conca de Barberà i de la Ribera d'Ebre), el País Valencià [exceptuant ‘les comarques del nord i la zona apitxada’], les Illes Balears i l'Alguer”, a més del català septentrional.¹⁶ En algunes zones de parla valenciana (la plana de Castelló, el sud de la província de València i a tot Alacant), la /b/ es manté oclusiva, tot i que es pot sentir fricativa en alguns contextos (Sanchis Guarner, 1950, § 64).

No obstant això, nombrosos autors assenyalen una propagació del betacisme per totes aquestes zones.¹⁷

3.3.1. Paradigma nominal

En línies generals, les dades analitzades mostren formes molt diverses, amb poc marge per a la sistematització. Per exemple, de *caliu* es registra *cali[β]er* a Roses (Girona) i algunes poblacions lleidatanes i *cali[β]et* a Alcalà de Xivert (Castelló), mentre que es pot sentir *cali[w]er* a Palamós (Girona), *cali[w]et* a Lleida i *cali[w]à* a Atzaneta (Castelló). Fins i tot es veu en la derivació d'una mateixa paraula: a Es Migjorn Gran (Menorca) i a Ontinyent (València) fan *ne[v]ar* però *ne[w]ada*.

Sembla que hi ha molta idiosincràsia, ja a nivell individual, ja que es donen casos com el del tortosí, que compila diverses variants de *poal* (derivat de *pou*): *pobal*, *poval*, *pual*, *poal*. A més, en alguns pobles s'identifiquen més d'una d'aquestes formes. Per tant, no sembla que sigui una qüestió fonològica (o fonotàctica), sinó que més aviat es basa en tendències, influències i preferències personals o col·lectives.

¹⁶ Segons dades de l'ALDC.

¹⁷ Entre d'altres, Beltran i Segura (2022, p. 168) i Bibiloni (2002, p. 281).

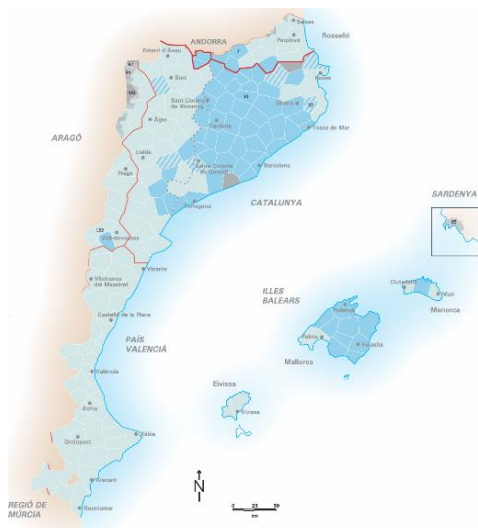

Figura 1. Distribució de les formes *meua* (blau clar) i *meva* (blau fosc). FONT. Veny i Pons (2007-2023).

un abast tan marcat i que alguns parlants que es troben a la isoglossa realitzin indistintament una opció o l'altra, reafirma aquesta hipòtesi.

Tanmateix, aquest exemple podria indicar un rebuig a la [w] en posició d'obertura després de vocal tònica,¹⁹ fora de la flexió verbal (cf. *treu ~ treuen*), que no afectaria a tot el domini: a Palma es pot sentir *bla[w]a*, *primiti[w]a*, tot i que en un “parlar antic [...], avui residual” (Bibiloni, 2016, p. 100-101), i a Alacant, *xicoti[w] ~ xicoti[w]a* (Perea, 2018, p. 9).

En la derivació per diminutius, Verge Caballer (2008, p. 44) aprecia una tendència a [β] en parlars del Maestrat i del Matarranya (*creu ~ cre[β]eta*), que se suma a l'habitual [v] a les Balears que s'ha esmentat en apartats anteriors.²⁰ En altres parlars, però, sovint es prefereix mantenir la [w], com a la Marina Alta, on a més, si la precedeix una [o], s'elideix la labiovelar: *bou ~ boet* (Beltran, 2005, p. 66).²¹

D'altra banda, s'observa un comportament conservador al català septentrional, on es troben formes com *nu[ɣ]a* (*nou*), *nu[t] ~ nu[ð]a* (*nu ~ nua*); també present en la conjugació verbal (*ca[z]em* ‘caiem’, a Formiguera). Així mateix, a determinades zones

¹⁸ On, de fet, es troben les tres formes: *me[w]a*, *me[β]a* i *me[v]a*.

¹⁹ Que aniria de la mà amb les regles formulades per Lleó i Mascaró (1976).

²⁰ Vegeu § 3.1.2 i § 3.1.4.

²¹ Tal com passa en algunes zones de Mallorca (Jiménez et al., 2019, p. 164).

de l'interior de Catalunya es diu *nu[s] ~ nu[z]a* (cf. *nu[w]* a Mallorca, *nu[Ø]* a la gran majoria de parlars).²²

Per últim, cal fer menció a la variació de les Illes Balears. A banda del que s'ha exposat a § 3.1.2 i § 3.1.4 sobre el mallorquí, a Menorca es veuen tendències oposades com la següent: mentre que a Ciutadella farien *me[w]a* i *ana[v]en*, a Maó dirien *me[v]a* i *ana[w]en* (Martí, 1985, p. 166). Casos com aquests dificulten encara més la predicció del fenomen.

3.3.2. Paradigma verbal

Pel que fa a la flexió verbal, també hi ha un gran ventall d'opcions per a una mateixa expressió, inclús en un mateix poble. Com a exemple, a Sant Francesc de Formentera s'arriben a registrar tres variants diferents del gerundi de *veure*: *ve[j]ent*, *ve[g]ent/ve[ɣ]ent* i *vent* (la *t* és sempre ortogràfica).²³

En el present d'indicatiu de verbs com *beure* i *caure* destaca l'ús del segment velar per a la primera persona (com s'ha comentat a § 3.2), palatal en part de Mallorca, que a la Ribagorça i al nord de Catalunya pot resultar en formes com *ve[j]c* (assimilant-se a *caic*). *Ca[w]/ca[w]i*, formes més tradicionals,²⁴ es deixen *veure* a la província de Girona (només s'han trobat en aquest verb) i al septentrional (de manera sistemàtica). També en aquesta darrera zona apareix un segment epentètic en la segona persona (*ca[w]es*), potser per influència de *fuges*, *creixes*, com afirma Moll (1991, p. 150). A la tercera persona només s'admet la [w] final (*beu*).

Al plural de *veure*, *creure*, *caure*, en les persones 4 i 5 es mostren formes amb [w] al septentrional i a la franja d'Aragó, amb [β] al gironí, les formes “arcaïques”²⁵ com *creem*, *creeu* al tortosí i valencià²⁶ i les de l'estil *creim*, *creis* a les Balears. Com s'ha dit abans, Formiguera segueix un patró conservador amb [z] en tot el plural i al ribagorçà apareix una [ð] etimològica en verbs com *veure* que perd abast en la tercera persona (es canvia per [w]). La resta fa algun tipus d'epèntesi (*ve[j](ɣ)em*) o, en el cas del verb *veure*, amb

²² Segons les dades de l'ALDC.

²³ D'acord amb les dades d'Alcover i Moll (1929-1933).

²⁴ Vegeu § 3.2.

²⁵ Com les cataloguen Moll (1991) i Bataller (2018).

²⁶ A la província de València i al nord d'Alacant és habitual l'epèntesi velar en aquests casos (Veny i Pons, 2001-2018; Alcover i Moll, 1929-1933), que també és comú, en valencià i tortosí, a tot el lèxic com a element antihiàtic (Verge Caballer, 2008, p. 51).

[ʒ]/[dʒ] per analogia al subjuntiu. En canvi, pel verb *beure* és més freqüent [β]/[v], amb alguna excepció al lleidatà i al ribagorçà amb [j]. Igual que al singular, la tercera persona es prefereix amb [w] (també [v] a Mallorca i Menorca).²⁷

Algunes consideracions rellevants sobre l'imperfet d'indicatiu són les següents: a *creure*, *caure*, *riure* apareix una [β] (*ca*[β]*ia*, *caí*[β]*a*) al nord de Catalunya que en *veure* es restringeix a algunes parts del lleidatà i ribagorçà; a *beure*, *viure* la [β]/[v] és general a quasi tot el domini; en territori valencià és habitual la desinència tònica tradicional (Moll, 1991, p. 155), *caïa*, *veïa*,²⁸ i en certes poblacions de Mallorca i Menorca no es realitza [i] o [j] (*que*[Ø]*a*).²⁹ També és interessant el cas de *ve*[w]*ies* a Llíria.

Del subjuntiu i el perfet simple, cal esmentar que a Eivissa es registra tant *vi*[w]³⁰ com *vi*[ð]*i* (1ª singular, perfet simple d'indicatiu, de *veure*) i *be*[w]*i* (1ª singular, present de subjuntiu, de *beure*) a Mosset (França). A la resta, hi ha molta variació, però predominen les variants amb [j], [ɣ] o ambdues (*veiés*, *vegués*, *veigués*).³¹

Per últim, es comentaran les formes no personals. L'infinitiu sempre és amb [w] (deixant de banda casos com *vore*) i el participi acostuma a ser l'arritzotònic amb [ɣ] (*begut*), tot i que es troben formes com *rist* (de *riure*, en valencià i tortosí)³² i *caüt* (a Mallorca, Menorca i el litoral valencià). El gerundi és molt més divers, però habitualment se segueixen patrons similars als descrits anteriorment.

²⁷ Bibiloni (2016, p. 102-103) i Pons Moll (2015, p. 28) observen que depèn del verb: una mateixa varietat podria fer *be*[v]*en* i *de*[w]*en*.

²⁸ Bataller (2018, p. 178-179), en la seva descripció del parlar de Xàtiva, afirma que les generacions grans fan *fea*, *vea* i els joves *feia*, *veïa*. Ho atribueix a una influència del castellà o de parlars veïns.

²⁹ Fet que també identifica Beltran (2005, p. 66) a la Marina Alta (Alacant), afirmant que es “caldria relacionar amb la simplificació produïda en menorquí i, en menor mesura, en mallorquí en casos com *fui*a > *fua*: *vea*, *crea*, *trea*”.

³⁰ També a Sueca (València).

³¹ Per al verb *veure* en particular, són habituals les formes anàlogues a *vegi* a València i Alacant i del tipus *ves*, *vessis* a les Balears.

³² Així ho explica Verge Caballer (2008, p. 71).

4. METODOLOGIA

4.1. Preparació del corpus

Pel qüestionari emprat en aquest estudi, es va elaborar una llista d'un total de 185 preguntes, de les quals 98 eren sobre paraules reals extretes del *Diccionari de la llengua catalana de l'IEC* (Institut d'Estudis Catalans, 2024), que permet buscar paraules amb terminacions específiques. Fent ús d'aquesta eina, es van observar totes les paraules acabades en *-au*, *-eu*, *-iu* i *-ou*, i se'n va fer una selecció mantenint la màxima representativitat del corpus: es van triar paraules que mostraven una alternança amb [w] en contextos diversos, tant fonètics (parant atenció a la vocal precedent i a l'accent del mot) com fonològics (es va tenir en compte l'etimologia de cada una d'elles i totes les alternances que podien mostrar), i tot això prioritant paraules de lèxic comú i que poguessin reconèixer tots els participants.

Per a les 87 preguntes restants, es van utilitzar pseudoparaules creades amb els mateixos criteris de representativitat, però aquest cop només quant al context fonètic. Es van poder afegir paraules acabades en *-uu* i en diferents triftongs i altres grups de tres segments vocàlics (com **esquau*, **marueu*, **casieu*) i explorar formes planes amb terminacions diverses (**sàrriu*, **mèieu*), poc habituals en català.³³

Per tal d'assegurar varietat i certa proporcionalitat en les alternances, es va recórrer al *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* (Coromines, 1980-91), al *Diccionari català-valencià-balear* (Alcover i Moll, 1930-1962) i al *Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana* (Institut d'Estudis Catalans, 1985) per comprovar-ne l'origen i tota la flexió i derivació que oferien.

En total, es van preparar quatre tasques a partir del corpus: fer diminutius, forçar un femení a partir d'un masculí i viceversa, i generar un verb a partir d'un element nominal. Es van triar 44 paraules reals per al primer exercici (entre elles *el/la clau*, *el/la nou* i *sisplau*), 17 per al segon (com *caliu*, *gripau*, *galifardeu*...), 16 per al tercer (*anxova*, *fava*, *oliva*, etc.) i 21 per al darrer (*caliu*, *guineu*, *babau*...), algunes coincidents. Pel que fa a les pseudoparaules, se'n van crear 21 de “femenines” (acabades en *-a*, com **carnauva*, **cladova*, **mogreva*) per transformar-les al masculí i 22 de “masculines” que es van fer

³³ Com bé indiquen Lleó i Mascaró (1976, p. 2-3).

servir per a les altres tasques (per exemple, *gariau, *rellou i *tèsau, i també algunes reduplicacions com *jaujau i *foufou).

4.2. Metodologia de recollida de dades

Per a aquesta experimentació, s'han entrevistat cinc parlants de les següents varietats: gironí (de Salt), barceloní (del centre de Barcelona), tortosí (de Tortosa), alacantí (d'Alcoi) i mallorquí (de Palma). Tots els informants eren de sexe femení, tret de l'alacantí, i d'entre 21 i 27 anys, excepte la barcelonina, de 57 anys.

Es va entrevistar personalment cada un dels participants per separat. Tots van tenir les mateixes consignes: no podien existir respostes correctes o incorrectes (sobretot perquè la majoria de preguntes consistia a inventar-se paraules) i si una paraula que es considerava real no entrava dins del seu lèxic, perquè no l'havien dit o no l'havien sentit mai o la pronuncien diferent, s'interpretaria com a pseudoparaula i es completaria igualment la tasca corresponent.

Durant la prova, l'entrevistador llegia les paraules una per una a la vegada que els informants les anaven transformant al moment. Les respostes es van enregistrar amb una gravadora incorporada en un dispositiu mòbil per tal de poder confirmar posteriorment el so produït en cada paraula.

4.3. Metodologia de tractament de dades

En acabar, es van transcriure les respostes obtingudes, prioritzant la transcripció fonètica del segment a analitzar. Si un parlant donava una segona resposta i no era en correcció de la primera, s'apuntava com a secundària i no es va tenir en compte per a les gràfiques, però sí per a l'anàlisi global.

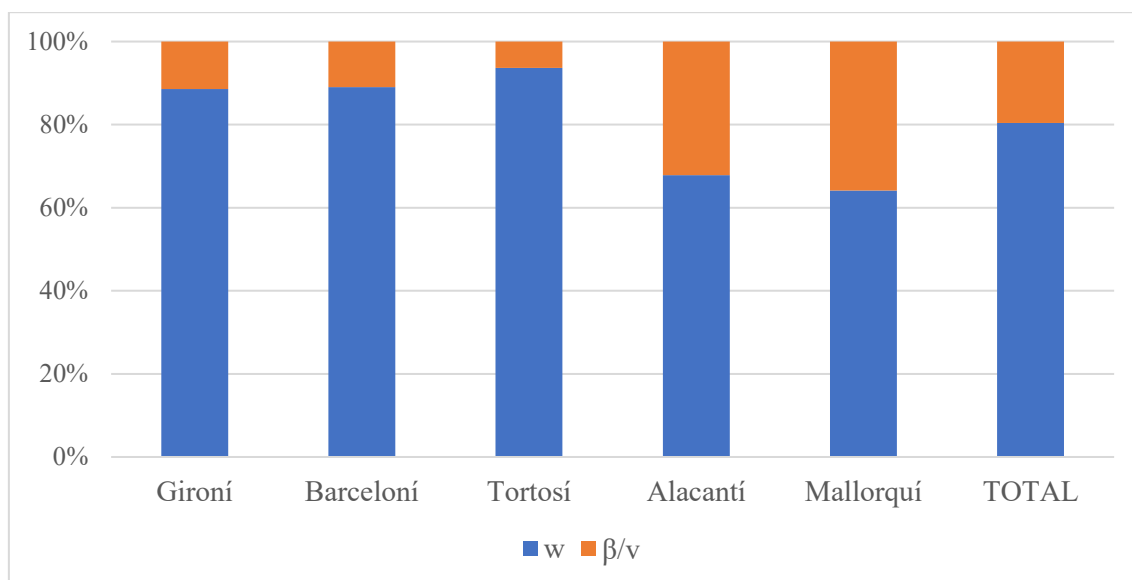
Les dades es van processar a través del programa Excel, amb el qual es van obtenir diferents taules i gràfics que exposaven fets rellevants per l'estudi.

5. ANÀLISI I DISCUSSIÓ DELS RESULTATS

5.1. Anàlisi

En línies generals, les respostes dels cinc participants van ser molt diverses, especialment en pseudoparaules. El segment amb més ocurrències és [w] —sobretot en els informants

betacistes, tal com exposa al **gràfic 1**—, amb el qual coincideixen a l’hora de generar diminutius de mots com *clau*, *bou*, *estiu*, *grau*; i en formar el femení de *caliu*, *gripau*, *trineu*, entre d’altres. També ofereixen la mateixa opció en alguns diminutius i verbs a partir de pseudoparaules.

Gràfic 1. Ús de [w] i [β/v] en cada parlant en les tasques de producció de diminutius, femení i verbs.

S’observa certa tendència a realitzar aquest so en arrels acabades en *-eu* (tant amb [ɛ] com [e]) i *-ou* (en especial, la [ɔ]). Tanmateix, no es pot dir que sigui un patró productiu i, a més, hi ha força inconsistència en les tries: habitualment, el diminutiu manté la [w] de la paraula original, però en dur a terme altres tipus de flexió per al mateix mot, apareixen altres solucions més variades i es perd el consens.

Sobre el fet que el diminutiu sigui més conservador, Ohannesian i Pons (2009) parlen de la “*overapplication*”, és a dir, l’aplicació d’una regla en un context en què no caldria (en aquest cas, s’estaria aplicant la regla de vocalització també en obertura sil·làbica). Aquest fet el justifiquen per la pressió que exerceix la forma base sobre les derivades, a través de certes restriccions que han de garantir uniformitat en la derivació i impedir la modificació de la base.³⁴

Aquesta explicació és molt coherent amb els exemples de diftongació en posició tònica que donen del castellà (de *viejo*, *viejecito*, però *vejez*) i es veu reflectida en les dades del

³⁴ Aquestes restriccions serien, respectivament, les de fidelitat en la relació OUTPUT-OUTPUT (entre formes superficials) i la BASE-PRIORITY (Ohannesian i Pons, 2009, § 4).

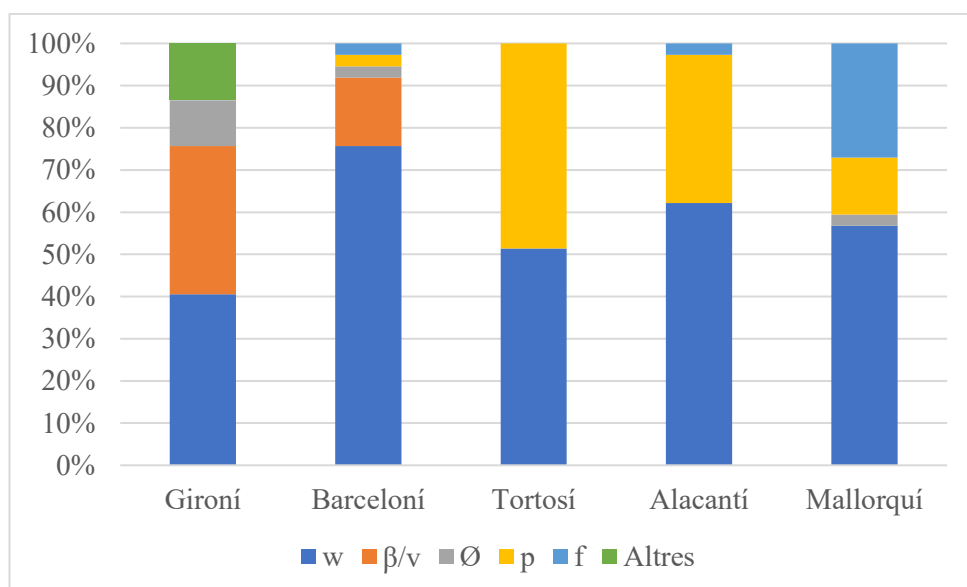
present estudi. Així doncs, no es pot assumir que el segment que apareix en aquestes derivacions sigui degut a la forma subjacent de l'arrel, sinó que pot donar-se per influència de la forma base que es proporciona.

Així mateix, de l'ús de [β] i [v] es pot concloure que com més fermes són els referents de la paraula, més elevat és el grau d'acord entre els informants. Per exemple, són més recurrents per a crear diminutius de mots com *suau* i *tou* (que alternen amb *suavitat* i *tova*), que no pas de noms com *centau* i *bungalou*, on es veuen més discrepàncies.

Una altra solució que s'ha pogut observar en tots els parlants és l'elisió, que s'ha donat principalment en la verbalització del mot *europèu* (amb formes com **europejar*) i en pseudoparaules acabades en el diftong [uw] i en conjunts de tres elements vocàlics (com **faruou*, **jazuiu*).

Pel que fa a la conversió al masculí de paraules femenines, les respostes també són molt heterogènies (vegeu el **gràfic 2**), però es pot treure una cosa en clar: tal com formulaven Lleó i Mascaró (1976), hi ha un rebuig per fer [w] quan el segment en qüestió és coda d'una síl·laba àtona. En aquest escenari, els parlants han buscat altres alternatives: realitzar [p] o [f], canviar l'accent de la paraula (**clònova* > **clonou*) o afegir un altre morfema (**bílova* > **biloví*).

En algunes ocasions, les parlants de Girona i Barcelona també han emprat recursos habituals de derivació del femení (per exemple, de *fava*, **favó* i **favot*).

Gràfic 2. Respostes en la formació de masculí a partir de femení.

A continuació, s'exposen breument els fets més destacables de cada una de les entrevistes realitzades.

Per començar, tant la informant gironina com la barcelonina coincideixen a donar respostes diferents als diminutius de *octau*, pel qual es decanten per [β], i *centau*, que fan amb [w]. També concorden en l'elisió en unes quantes respostes (**sàrriu* > **sàrria*, **tèsau* > **tesa*), però amb força inconsistència, en especial la de Girona (**gariau* > **garia*[w]et, **garia*[β]a, **gariar*).

Aquesta mateixa també ha aportat solucions com **postgraudet*, que indicaria la presència de /d/ dins del paradigma de la paraula *grau* —tot i que per a aquesta va respondre *grauet*—, i **galifarde*[j]a, comparable a alternances com *seu* ~ *seiem* i que mostra aquesta possibilitat en contextos nominals. A més, aquesta parlant té una gran predilecció per la [w] en fer diminutius, femenins i verbs de paraules reals i diminutius de pseudoparaules, però en la resta de casos —els que podríem definir de més abstractes— ofereix molta més diversitat, sense cap regularitat. Això afebliria la idea d'una hipotètica sistematització de les alternances presentades.

Així mateix, la parlant barcelonina ha creat formes anàlogues a arrels amb -n final: **bàjou* > **bajounet*. Aquestes dades no són rellevants pel present estudi, però indiquen el recurs a l'analogia dels referents disponibles, fet que podria haver influenciat altres respostes com *guineu* > **guine*[β]ar (potser per influència de *nevar*). Però el més remarcable és l'aparició de [f] en posició final a l'hora de fer el masculí de *aljuba*, fet que, aportant-ne més evidències, podria ser un argument a favor de la proposta de Wheeler (2005) d'unificar totes les varietats amb el fonema /v/.

Per la seva banda, la participant de Tortosa destaca pel freqüent ús de [p] final per als masculins, sobretot amb paraules reals, fet que indicaria una major inclinació cap a un fonema que es podria descriure com una /b/ que s'ensordeix en posició final (en masculí) o s'espírantitza entre vocals (en femení). Tot i això, en la resta de tasques s'ha mantingut molt ferma amb una [w] intervocàlica, però podria haver estat per influència de la semivocal, que ja apareixia en la paraula que se li proporcionava.

De la mateixa manera, l'informant alacantí mostra una clara tendència a [w] en paraules reals —sense comptar alguns masculins realitzats amb [p] final—, mentre que per a les pseudoparaules es decanta habitualment per una [v] —excloent els diminutius, dels quals ja s'ha parlat anteriorment—, cosa que pot fer referència a una alternança més productiva

entre [w] i [v]. No obstant això, el cas dels masculins torna a ser diferent: proposa sovint [w], algunes vegades [p] i una sola [f] (de **estuva*); però cal aclarir que l'entrevistador, betacista, realitzava [β] en proporcionar els femenins, fet que ha pogut influir en aquestes respostes.

Per últim, la parlant de Palma de Mallorca és la que ha ofert més variació en els diminutius i femenins de paraules reals i en diminutius de pseudoparaules, en què alternava amb [v] amb prou freqüència. Aquesta tendència a realitzar un segment labiodental en posició d'obertura és coherent amb les dades presentades en altres apartats³⁵ i es corrobora amb el fet que, en la flexió de reduplicacions artificials (**jaujau*, **teuteu*, etc.), mentre la resta de participants mantenien sistemàticament la [w] de l'arrel, la de Palma va ser l'única que feia sempre [v] i, a més, va comentar que van ser les paraules que va veure més clares.

En la mateixa línia, els verbs a partir de paraules reals els va fer principalment amb [v], però els irreals els va fer tots amb [w], incloses les reduplicacions. Pel que fa als masculins, s'observa molta variació entre [w], [p] i [f]. Aquesta acceptació de [w] podria ser un vestigi de la tendència a realitzar aquest so en obertura a què fa referència Bibiloni (2016, p. 97-98).³⁶

5.2. Discussió

En l'estudi de Martín i Sánchez (2000), amb una experimentació similar però només amb formació de femení, es comenta una ocurrència del 65% dels casos amb [w], pràcticament igual que en aquest estudi, i l'alternança amb la bilabial (els informants eren lleidatans i, per tant, betacistes) només es va veure un 5%, un abast molt similar al mostrat per les parlants de Barcelona i Tortosa:

	Gironí	Barceloní	Tortosí	Alacantí	Mallorquí	TOTAL	RELATIU
w	25	33	36	20	20	134	68,7%
β/v	9	3	1	19	18	50	25,6%
Ø	4	3	2	0	1	10	5,1%
j	1	0	0	0	0	1	0,5%
TOTAL	39	39	39	39	39	195	100%

Taula 2. Respostes per a la tasca de formació de femení a partir de masculí.

³⁵ Vegeu § 3.1.2 i § 3.1.4.

³⁶ Tret que s'ha comentat a § 3.1.2.

Amb això es fa evident que els parlants no-betacistes s'inclinen més per l'alternança que els betacistes, que opten més aviat per una formació del femení més “transparent”. Així doncs, en paraules d'aquests autors, es podria dir —en línia amb el que exposa Bibiloni (2002)— que l'alternança “té una capacitat d'extensió major” en el cas dels primers.

També esmenten que aquest fenomen ja va néixer “amb cert grau d'opacitat” (tal com s'ha vist a § 3.2) i que per això les “noves [b]” (com la de *esnob*) no segueixen aquest patró. Altres alternances amb [w] (*k*, *d*, *s*, etc.) l'haurien fet “encara més opac”, minimitzant així la seva extensió. El fet que aquestes últimes no hagin aparegut més que en una ocasió les mostra com a casos aïllats, que no són prominents en la ment dels parlants, cosa que reforça el concepte de “regles menors” formulat per Lleó i Mascaró (1976), que només s'apliquen quan el mot està marcat així lèxicament.

En referència a això, Martín i Sánchez afegeixen que l'alternança [w] ~ [β] va lligada a la distinció entre masculí i femení, “que freqüentment està marcada en el lèxic”, en oposició a la distinció singular/plural, tenint present que “quasi tots els noms” tenen nombre “morfològicament marcat”.

Ohannesian i Pons (2009, p. 84-85) ja esmenten que el gènere exerceix menys pressió que el nombre (per això aquest és més regular), fet que atribueixen a la marcadesa de cada un (el nombre és menys marcat, i això “pot considerar-se un universal”). Aquesta diferència provocaria l'aplicació o el bloqueig de les regles que afecten la base. Per exemple, l'elisió de *-r* final posttònica es manté en el plural (*darre*[Ø] > *darre*[Ø]*s*) però no en les formes femenines (*darre*[r]*a*, *darre*[r]*es*).

De manera que no només és l'origen, sinó que el context morfològic en què apareix l'alternança també fa menys predictable aquest fenomen. Per suposat, és d'esperar que la derivació ofereixi encara menys estabilitat que la flexió.

D'altra banda, l'estudi de Brasington (1981) mostra les tendències a l'hora de fer un masculí a partir d'un mot femení, tot i que aquest cop partint de l'ortografia. Afirmar que aproximadament un terç de les paraules que acabaven en *-va* es resolien amb *-v*, cosa que l'autor tradueix com una [f] final, de manera semblant al que mostra el parell *serf* ~ *serva*. La resta eren majoritàriament altres recursos ja vistos en aquest estudi (per exemple, de **maleva*: **malevó*, **malevot*, **malé*). Així, conclou que “allà on es postula una /v/ subjacent”, tenint en compte que parteix d'aquest fonema per a totes les varietats, “potser és més probable que estigui relacionada, en alternança, amb una [f] final que no pas amb

una [w] final”. Això no obstant, no es pot confirmar que tots els casos amb -v s’haguessin pronunciat [f] o si s’hagués optat per una v si no hi hagués intervingut l’ortografia (en parlants betacistes).

Malgrat que els resultats amb v de Brasington no s’ajusten als d’aquest treball, sí que s’observen tres equivalències. Primer, quan el mot acaba en -ba, el més comú és fer el masculí amb -p/b, que seria [p], similar al comportament de la informant tortosina. En segon lloc, en aquesta tasca la [w] queda en segon pla, com passa —de manera més atenuada— en el present estudi. Per últim, s’observen estratègies molt variades, més que en la resta de tasques, fet que en subratlla la complexitat i també la idiosincràsia de cada parlant.

6. CONCLUSIONS

En aquest treball s’ha confirmat la complexitat de l’alternança entre [w] i [β]/[v] en català: prové d’una llarga sèrie de processos de tot tipus que s’han anat acumulant durant tot el seu desenvolupament des del llatí, fet que ha desembocat en una àmplia varietat de sons amb els quals també alterna la [w] i que ha deixat una gran variació entre diferents parlants (fins i tot dins d’una mateixa població). Això s’ha corroborat amb l’experimentació amb pseudoparaules, que ha mostrat una forta inconsistència en les alternances, fet que evidencia la seva baixa productivitat. Tenint en compte comentaris i propostes anteriors d’altres autors i les dades recopilades, es formulen les següents reflexions:

És difícil explicar per què una [β] intervocàlica pot alternar tant amb una [w] com amb una [p] a final de mot si es parteix sempre d’un fonema /b/. Semblaria més lògic pensar que no es tracta del mateix segment subjacent però que dona el mateix resultat entre vocals, per exemple, una /β/. D’aquesta manera, si la [w] no alterna amb altres sons (*creu* ~ *creuar*) el fonema és /w/, si alterna amb [β] seria /β/ i quan aquesta última alterna amb [p], a la forma subjacent hi hauria una /b/.

Però aquesta proposta deixa una qüestió sense resoldre: quin seria el fonema en casos com *cau* ~ *encauar* ~ *cavar* o *llibre*/lliure ~ *llibertat*? Sembla impossible atribuir-ho tot a la fonologia, de manera que cal considerar el component morfològic. Així, una idea com la d’establir “regles menors” que només actuïn quan el mot tingui una “marca lèxica” que ho indiqui (Lleó i Mascaró, 1976) seria la més adient per simplicitat i abast d’una regla

de vocalització de /b/, que a la vegada es podria replicar per a les altres alternances amb [w], sense renunciar completament a la sistematicitat.

D'altra banda, en parlants no-betacistes s'observa una major freqüència de [v] i, per tant, major productivitat de l'alternança [w] ~ [v]. Tot i això, també mostren variació entre diferents formes, de manera que es podrien establir regles similars, atenent a les necessitats de cada parlar.

Quant a la flexió verbal, també es podrien determinar certes sistematitzacions abans de recórrer a l'al·lomorfia. Per exemple, es podria postular l'arrel /béw/ com a únic morf radical del verb *beure*. La /w/ es realitzaria [β] o [v] en obertura sil·làbica³⁷ o s'elidiria davant l'extensió velar (*bec*, *begui*). Només mancaria explicar la forma *beuen*, que estaria marcada per tal d'impedir l'aplicació de la regla. La [j] d'alguns verbs (*veiem*, *seiem*) es pot prendre com a epentètica (englobant les varietats que no la realitzen i justificant *coem*, però no s'entendria per què a *bevem* no hi ha la suposada elisió de *veiem*) o com un al·lòfon de la /w/ (renunciant als beneficis anteriors i admetent més marques lèxiques que indiquin quan és [w], [β]/[v] o [j]). Tenint en compte verbs encara més problemàtics, com *caure*, *viure* i *haver*, i altres formes dialectals (*veim*, *vedem*...) la solució més viable en el paradigma verbal sembla que és l'al·lomorfia.

En resum, és impossible sistematitzar completament aquesta alternança, però sí que es poden formular regles que en representin la productivitat. No obstant això, i tal com s'ha comentat al llarg d'aquesta redacció, la variació és tan gran que s'haurien d'observar totes les paraules que presenten l'alternança en qüestió i el comportament de cada individu. Potser recerques futures, més exhaustives, podrien aportar solucions més adients per a parlants concrets i tractar de posar ordre entre totes les possibilitats que s'ofereixen dins del domini català.

³⁷ Per a una justificació de la inversió de la regla de vocalització (w → b, en comptes de b → w), vegeu Martín i Sánchez (2000).

7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Alcover, A. M., i Moll, F. de B. (1929–1933). *La flexió verbal en els dialectes catalans*. Oficina Romànica de Lingüística i Literatura. Recuperat el 31 de maig de 2025 de <http://www.ub.edu/lexdialgram/sintesi/>
- Alcover, A. M., i Moll, F. de B. (1930–1962). *Diccionari català-valencià-balear*. Editorial Moll. Recuperat el 9 de maig de 2025 de <https://dcvb.iec.cat/>
- Badia i Margarit, A. M. (1984). *Gramàtica històrica catalana*. Edicions Tres i Quatre, S.L.
- Bataller, V. (2018). *El parlar del “tinguem”: El valencià de Xàtiva i la seua àrea d'influència*. Ajuntament de Xàtiva.
- Beltran, V. (1999). *El parlar de la Marina Alta: El contacte interdialectal valencianobalear* [Tesi doctoral, Universitat d'Alacant].
- Beltran, V., i Segura, C. (2007). *El valencià de Torís: El parlar de la Vall dels Alcalans*. Ajuntament de Turís.
- Beltran, V., i Segura, C. (2022). *Els parlars valencians* (4a ed. actualitzada). Universitat de València.
- Bibiloni, G. (2002). Elisió de -n i -r, distribució de les ròtiques i altres fenòmens consonàntics en el mot. A J. Solà, M.-R. Lloret, J. Mascaró i M. Pérez Saldanya (Eds.), *Gramàtica del català contemporani* (Vol. 1, p. 271–285). Empúries.
- Bibiloni, G. (2016). *El català de Mallorca: La fonètica*. Lleonard Muntaner.
- Brasington, R. W. P. (1981). *Catalan labial alternations and the real speaker-hearer* (Work in Progress No 3, p. 1-18). Phonetics Laboratory, University of Reading.
- Coromines, J. (1980–91). *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Curial.
- Dols, N. (2000). *Teoria fonològica i sil·labificació: El cas del català de Mallorca* [Tesi doctoral, Universitat de les Illes Balears].

- Gulsoy, J. (1993). *Estudis de gramàtica històrica*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, S.A.
- Halle, M. (1974). Morphology in a generative grammar. A L. Heilmann (Ed.), *Proceedings of the Eleventh International Congress of Linguists* (p. 695-704). Società editrice il Mulino.
https://web.mit.edu/morrishalle/pubworks/papers/1972_Halle_Morphology_in_a_generative_grammar.pdf
- Institut d'Estudis Catalans. (1985). *Corpus Textual de la Llengua Catalana*. Recuperat el 9 de maig de 2025, de <https://ctlic.iec.cat>
- Institut d'Estudis Catalans. (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans.
- Institut d'Estudis Catalans. (2007). *Diccionari de la llengua catalana* [En línia]. (2^a ed.). Recuperat el 9 de maig de 2025, de <https://dlc.iec.cat>
- Jiménez, J., Lloret, M.-R., i Pons-Moll, C. (2019). Syllabically-driven stricture effects in Majorcan Catalan high vocoids. *Probus*, 31(1), 147-185.
<https://doi.org/10.1515/probus-2017-0007>
- Lleó, C., i Mascaró, J. (1976). Contribució a la fonologia generativa del català: Reestructuració en la gramàtica? A R. B. Tate i A. Yates (Eds.), *Actes del Tercer Col.loqui Internacional de Llengua i Literatura catalanes celebrat a Cambridge del 9 al 14 d'abril de 1973* (p. 61-80). The Dolphin Book; Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes.
- Lleó, C. (1970). *Problems of Catalan phonology*. University of Washington. (*Studies in Linguistics and Language Learning*, Vol. 8).
- Martí, J. (1985). *Coneguem els nostres parlars*. Seix Barral.
- Martín Vegas, R. A., i Sánchez Miret, F. (2012). Contribución a la morfofonología del catalán: Estudio de las alternancias $\emptyset \sim n$ y $w \sim b$ en la morfología nominal. A A. Englebert (Ed.), *Les nouvelles ambitions de la linguistique diachronique* (p. 297–306). De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110933116.297>

- Mascaró, J. (1983). *La fonologia catalana i el cicle fonològic* (1a ed.). Servei de publicacions de la UAB. <https://ddd.uab.cat/record/142671>
- Mascaró, J. (2015). Regularitat i excepcions en fonologia: Les reduccions vocàliques. A M.-R. Lloret, C. Pons-Moll i E. Bosch-Roura (Eds.), *Clàssics d'ahir i d'avui en la gramàtica del català*. Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.
- Moll, F. de B. (1991). *Gramàtica històrica catalana*. Editorial Moll.
- Ohannesian, M., i Pons, C. (2009). Shattering paradigms: An attempt to formalize pressures within subparadigms. A F. Montermini, G. Boyé i J. Tseng (Eds.), *Proceedings of the 6th Décembrettes: Morphology in Bordeaux* (p. 76–94). Cascadilla Proceedings Project.
- Perea, M.-P. (2018). Antoni M. Alcover i el parlar de Tàrbena. *BOLETÍN ~ Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona (BOLETÍN DE LA SOCIEDAD CASTELLONENSE DE CVLTVRA)*, Tomo XCIV(Enero-Diciembre), 33-50.
- Pérez Saldanya, M., Sifre, M., i Todolí, J. (2004). *Morfologia catalana*. Universitat Oberta de Catalunya.
- Pons-Moll, C. (2015). *El comportament fonològic de les semivocals en el català de Mallorca*. Unpublished manuscript, Universitat de Barcelona.
- Rafel, J. (1970). La “U” catalana d’origen consonàntic. *Estudis Romànics*, 12, 179-211. <https://raco.cat/index.php/Estudis/article/view/238665>
- Sanchis Guarnier, M. (1950). *Gramàtica valenciana*. Torre.
- Veny, J., Pons, L. (2001-2018). *Atles lingüístic del domini català*. Institut d’Estudis Catalans. Recuperat el 12 de maig de 2025, de <https://aldc.iec.cat>
- Veny, J., i Pons, L. (2007-2023). *Petit atles lingüístic del domini català*. Institut d’Estudis Catalans. Recuperat el 12 de maig de 2025, de <https://aldc.iec.cat/>
- Verge Caballer, J. A. (2008). *El parlar d’Alcalà de Xivert* [Tesi doctoral, Universitat Rovira i Virgili].

- Weinreich, U., Labov, W. i Herzog, M. I. (1968). *Empirical Foundations for a Theory of Language Change*. University of Texas Press.
- Wheeler, M. W. (2005). *The phonology of Catalan*. Oxford University Press.
- Wheeler, M. W. (2007). *Morfologia i fonologia catalana i romànica: Estudis diacrònics*. Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana; Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

8. ANNEX

A continuació es mostren les respostes dels cinc participants de les entrevistes usades per a l'experimentació d'aquest treball. En general, només s'especifica el segment rellevant per l'estudi, tret que la resposta modifiqui l'arrel donada o mostri un procés addicional que es consideri que cal detallar. Per a les respostes relatives als verbs, se segueix un criteri similar: apareix només el so en qüestió quan el patró és “arrel+ar”, mentre que quan l'infinitiu acaba en *-ejar* tan sols s'afegeix aquesta terminació. En respostes més complexes, es mostra la forma completa. En els casos en què es transcriu fonèticament una vocal tònica, l'accent es marca just abans de la vocal, no a l'inici de síl·laba.

Per últim, quan un informant ofereix dues respostes es mostren ambdues en l'ordre en què s'han emès, seguint aquest format: X > Y. Si el parlant les considera igual de vàlides, es representen així: X/Y.

Informant gironina

Fer diminutius

1. (El) clau	[w]	18. Perdiu	[w]
2. Neu	[w]	19. Deu (número)	[w]
3. (El) nou (núm.)	nu[w]et	20. Brou	bru[w]et
4. Déu	[w]	21. Niu	[w]
5. Cultiu	[w]	22. Cicatriu	[w]
6. Octau	octo[β]et	23. Nabiu	[w]
7. Suau	[w]	24. Festiu	[w]
8. Arxiu	[w]	25. Grau	[w]
9. Caliu	[w]	26. Correu	[w]
10. Bou	bu[w]et	27. (La) seu	[w]
11. Estiu	[w]	28. Sou	su[w]et
12. (La) clau	[w]	29. Vistiplau	[w]
13. Ou	u[w]et	30. Gripau	[w]
14. Riu	[w]	31. Centau	[w]
15. Tou	tu[β]et	32. Ateneu	[w]
16. Guineu	[w]	33. (El) nou (adj.)	nu[w]et
17. (La) nou	nu[w]eta	34. Adeu	[w]
		35. Marrameu	[w]

36. Galifardeu	galifarre[wð]et
37. Actriu	[w]
38. Postgrau	postgra[wð]et
39. Regadiu	[w]
40. Sisplau	[w]
41. Museu	[w]
42. Trineu	[w]
43. Caseriu	[w]
44. Bungalou	bungalu[w]et

De masculi a femeni

1. Octau	[β]
2. Ombriu	[w]
3. Riu	[w]
4. Caliu	[w]
5. Ou	[w]
6. Cocou	[w]
7. Geliu	[w]
8. Joliu	[w]
9. Gripau	[w]
10. Arnau	[w]
11. Ateneu	[w]
12. Adeu	[w]
13. Galifardeu	galifarde[j]a
14. Museu	[w]
15. Trineu	[w]
16. Caseriu	[w]
17. Bungalou	[w]

De femeni a masculi

1. Alcova	[w]
2. Anxova	[w]
3. Geniva	[w]

4. Deriva	[w]
5. Bleva	[w]
6. Treva	[w]
7. Mastaba	maste[w]
8. Fava	fa[β'o]
9. Guaiaba	guaia[β'o]
10. Ceba	ce[β'o]
11. Ameba	ame[β'o]
12. Estiba	esti[β'o]
13. Òliba	oli[β'ow]
14. Oliva	oli[βow]
15. Escoba	esco[βo]
16. Aljuba	aljo[βo]

Fer un verb

1. Festiu	festejar
2. Europeu	europejar
3. Esportiu	esporti[β]ar
4. Adhesiu	[w]
5. Caliu	[w]
6. Detectiu	[w]
7. Guineu	[w]
8. Geliu	[w]
9. Pou	pu[w]ar
10. Ateu	[w]
11. (A)llau	[w]
12. Babau	[w]
13. Lleixiu	[w]
14. Enrenou	[w]
15. Sarau	[w]
16. Palau	[w]
17. Correu	[w]
18. Marrameu	[w]

19. Centau	[w]
20. Caseriu	[w]
21. Bungalou	bungalu[w]ar

Pseudoparaules: diminutiu

1. Gariau	gari[w]et
2. Estuu	estu[w]et
3. Rellòu	rellu[w]et
4. Tèsau	[w]
5. Mèieu	[w]
6. Casieu	[w]
7. Manóu	manu[w]et
8. Nafiòu	nafi[ow]et
9. Sàrriu	[w]
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	baju[w]et
16. Esquau	[w]
17. Faruou	[w]
18. Jazuiu	[w]
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	[w]
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: femení

1. Gariau	[β]
2. Estuu	estu[w]a
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	tesa

5. Mèieu	me[j]a
6. Casieu	[β]
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	sàrria
10. Marueu	[β]
11. Llantéu	[β]
12. Panyèu	[β]
13. Figau	[β]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[w]
16. Esquau	[β]
17. Faruou	[β]
18. Jazuiu	jaz[u.'i]a
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	[w]
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: verb

1. Gariau	gariar
2. Estuu	estu[w]ar
3. Rellòu	rell[uw]ar
4. Tèsau	[w]
5. Mèieu	[w]
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	nafi[uw]ar
9. Sàrriu	[w]
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]

14. Pomiu	pom[əw]ar
15. Bàjou	[β]
16. Esquau	[β]
17. Faruou	faru[əβ]ar
18. Jazuiu	jazui[βiβ]ar
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	[w]
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: masculi

1. Carnauva	carn['əw]
2. Estuva	est['əw]
3. Anieva	anie[w]
4. Larnava	arna[w]
5. Terneva	tern['e]
6. Mogreva	mugr['e]
7. Faniva	fani[w]
8. Borova	bur['əw]
9. Cladova	clad['o]
10. Súngava	sun[g'e]
11. Mèneva	mem[b'e]
12. Tàrriva	tarr[ə.β'e]
13. Clònova	clonu[β'e]
14. Bíluva	bilu[β]é
15. Mifiava	mif[j'e]
16. Periova	perio[β'ɛw]
17. Catiuva	catiu[w'ɛw]
18. Duquava	duq[w'e]
19. Sotueva	sot[w'e]
20. Ventuiva	vent[w'e]
21. Moruova	muru[w'e]

Informant barcelonina

Fer diminutius

1. (El) clau	[w]	30. Gripau	[w]
2. Neu	[w]	31. Centau	[w]
3. (El) nou (núm.)	n[u.'ɛ]t	32. Ateneu	[w]
4. Déu	[w]	33. (El) nou (adj.)	[β]
5. Cultiu	[β]	34. Adeu	[w]
6. Octau	[β]	35. Marrameu	[w]
7. Suau	[β]	36. Galifardeu	[w]
8. Arxiu	[w]	37. Actriu	[w]
9. Caliu	[w]	38. Postgrau	[w]
10. Bou	bo[w]et	39. Regadiu	[w]
11. Estiu	[w]	40. Sisplau	[w]
12. (La) clau	[w]	41. Museu	[w]
13. Ou	u[w]et	42. Trineu	[w]
14. Riu	[w]	43. Caseriu	[w]
15. Tou	[β]	44. Bungalou	bungalu[w]et
16. Guineu	[w]		
17. (La) nou	[w]	De masculí a femení	
18. Perdiu	[w]	1. Octau	[β]
19. Deu (número)	[w]	2. Ombriu	ombrí[β]ola
20. Brou	bru[w]et	3. Riu	ria
21. Niu	[w]	4. Caliu	[w]
22. Cicatriu	[w]	5. Ou	o[w]a
23. Nabiu	[w]	6. Cocou	coco[w]a
24. Festiu	[β]	7. Geliu	[β]
25. Grau	[w]	8. Joliu	[w] ³⁸
26. Correu	[w]	9. Gripau	[w]
27. (La) seu	[w]	10. Arnau	[w]
28. Sou	so[w]et	11. Ateneu	[w]
29. Vistiplau	[w]	12. Adeu	[w]
		13. Galifardeu	[w]

³⁸ Primer ho diu amb [β], possiblement per influència de l'anterior, però s'ho repensa immediatament i la descarta.

14. Museu	[w]
15. Trineu	[w]
16. Caseriu	[w]
17. Bungalou	bungalo[w]a ³⁹

De femeni a masculi

1. Alcova	[w]
2. Anxova	anxo[β]u
3. Geniva	[w]
4. Deriva	[w]
5. Bleva	[w]
6. Treva	[w]
7. Mastaba	[w]
8. Fava	fa[β'ɔ]t
9. Guaiaba	guaia[β'ɔ]t
10. Ceba	ce[β'ɔ]t
11. Ameba	[w]
12. Estiba	[w]
13. Òliba	[p]
14. Oliva	[β] ⁴⁰
15. Escoba	[w]
16. Aljuba	[f]

Fer verb

1. Festiu	festejar
2. Europeu	europeitzar
3. Esportiu	espor[β]itar > esportejar
4. Adhesiu	adhe[β]isar
5. Caliu	[β]
6. Detectiu	[β]
7. Guineu	[β]

8. Geliu	geli[β]unar
9. Pou	[w]
10. Ateu	[w]
11. (A)llau	[w]
12. Babau	[w]
13. Lleixiu	[w]
14. Enrenou	[w]
15. Sarau	[w]
16. Palau	[w]
17. Correu	corre[w]re
18. Marrameu	[w]
19. Centau	[w]
20. Caseriu	[w]
21. Bungalou	[w]

Pseudoparaules: diminutiu

1. Gariau	gari[w]anet
2. Estuu	estu[w]anet
3. Rellòu	rello[w]anet
4. Tèsau	tesana[w]et
5. Mèieu	meie[w]et
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	sarriu[w]anet
10. Marueu	maru[w]anet
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	figa[w]anet
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	bajo[w]net

³⁹ Aclarir que la informant diu *bungalo*[f].

⁴⁰ Sembla que no s'acaba de decidir i realitza una [β] final per no saber com continuar la seqüència.

16. Esquau	esqua[w]net
17. Faruou	faruo[w]net
18. Jazuiu	jaz[u.i]net
19. Jaujau	[w] ⁴¹
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	xiuxi[w]et
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: femení

1. Gariau	[w]
2. Estuu	estu[w]a
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	tesa
5. Mèieu	[w]
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	sàrria
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[w]
16. Esquau	[w]
17. Faruou	[w]
18. Jazuiu	[w]
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	xiuxi[w]a
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: verb

1. Gariau	gariar
2. Estuu	estu[w]ar
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	tes[u.a]r
5. Mèieu	me[ju.a]r
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	[w]
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[w]
16. Esquau	[w]
17. Faruou	[w]ejar
18. Jazuiu	jazuijar
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	[w]
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: masculí

1. Carnauva	carna[w]
2. Estuva	est['u]
3. Anieva	[w]
4. Larnava	[w]
5. Terneva	[w]
6. Mogreva	[w]

⁴¹ Resposta completa: ja[w]tet > jauja[w]et > jaujat... > jauja[w]et.

7. Faniva	[w]
8. Borova	['ow]
9. Cladova	['ow]
10. Súngava	[w]
11. Mèneva	[w]
12. Tàrriva	tarra[w]
13. Clònova	[w]
14. Bíluva	bilo[β]í
15. Mifiava	[w]
16. Periova	[ɔw]
17. Catiuva	cati[ɔw]
18. Duquava	duqu[ow]
19. Sotueva	[ɛw]
20. Ventuiva	venti[w]
21. Moruova	[ow]

Informant tortosina

Fer diminutius

1. (El) clau	[w]
2. Neu	[w]
3. (El) nou (núm.)	[w]
4. Déu	[w]
5. Cultiu	[w]
6. Octau	[β]
7. Suau	[β]
8. Arxiu	[β]
9. Caliu	[w]
10. Bou	[w]
11. Estiu	[w]
12. (La) clau	[w]
13. Ou	[w]
14. Riu	[w]
15. Tou	[β]
16. Guineu	[w]
17. (La) nou	[w]
18. Perdiu	[w]
19. Deu (número)	[w]
20. Brou	[w]
21. Niu	[w]
22. Cicatriu	[w]
23. Nabiu	[w]
24. Festiu	[w]
25. Grau	[w]
26. Correu	[w]
27. (La) seu	[w]
28. Sou	[w]
29. Vistiplau	[w]
30. Gripau	[w]
31. Centau	[β]
32. Ateneu	[w]

33. (El) nou (adj.)	[β]
34. Adeu	[w]
35. Marrameu	[w]
36. Galifardeu	[w]
37. Actriu	[w]
38. Postgrau	[w]
39. Regadiu	[w]
40. Sisplau	[w]
41. Museu	[w]
42. Trineu	[w]
43. Caseriu	[w]
44. Bungalou	[w]

De masculi a femeni

1. Octau	[β]
2. Ombriu	[w]
3. Riu	[w]
4. Caliu	[w]
5. Ou	[w]
6. Cocou	[w]
7. Geliu	[w]
8. Joliu	[w]
9. Gripau	[w]
10. Arnau	[w]
11. Ateneu	[w]
12. Adeu	[w]
13. Galifardeu	[w]
14. Museu	[w]
15. Trineu	[w]
16. Caseriu	[w]
17. Bungalou	[w]

De femeni a masculi

1. Alcova	[w]
2. Anxova	[w]
3. Geniva	[w]
4. Deriva	[w]
5. Bleva	[p]
6. Treva	[p]
7. Mastaba	[p]
8. Fava	[p]
9. Guaiaba	[w]
10. Ceba	[p]
11. Ameba	[p]
12. Estiba	[p]
13. Òliba	[p]
14. Oliva	[p]
15. Escoba	[p]
16. Aljuba	[p]

Fer verb

1. Festiu	[w]ejar
2. Europeu	europaitzar
3. Esportiu	[w]ejar
4. Adhesiu	[β]
5. Caliu	[w]
6. Detectiu	[β]
7. Guineu	[w]ejar
8. Geliu	[w]ejar
9. Pou	[w]ejar
10. Ateu	[w]ejar
11. (a)llau	alla[w]jar

12. Babau	[w]ejar
13. Lleixiu	[w]ejar
14. Enrenou	[w]ejar
15. Sarau	[w]ejar
16. Palau	[w]ejar
17. Correu	[w]ejar
18. Marrameu	[w]ejar
19. Centau	[w]ejar
20. Caseriu	[w]ejar
21. Bungalou	[w]ejar

Pseudoparaules: diminutiu

1. Gariau	[w]
2. Estuu	est[u.e]t
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	[w]
5. Mèieu	[w]
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	[w]
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[w]
16. Esquau	[w]
17. Faruou	[w] ⁴²
18. Jazuiu	jaz[u.i.'ε]t ⁴³

⁴² Sembla que tendeix a una [o] semiconsonàntica influïda per la [o] anterior, pel que s'estableix com a resposta, en una transcripció ampla, una [w].

⁴³ La informant fa una pausa: jaz[u.i] ... et.

19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	[w]
22. Foufou	[w]

3. Rellòu	[w]ejar
4. Tèsau	[w]ejar
5. Mèieu	[w]ejar
6. Casieu	[w]ejar
7. Manóu	[w]ejar

Pseudoparaules: femení

1. Gariau	[w]
2. Estuu	est['u.a]
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	[w]
5. Mèieu	[w]
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	[w]
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[w]
16. Esquau	[w]
17. Faruou	far[u.'o.a]
18. Jazuiu	[w] ⁴⁴
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	[w]
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: verb

1. Gariau	[w]ejar
2. Estuu	est[u.e]jar

8. Nafiòu	[w]ejar
9. Sàrriu	[w]ejar
10. Marueu	[w]ejar
11. Llantéu	[w]ejar
12. Panyèu	[w]ejar
13. Figau	[w]ejar
14. Pomiu	[w]ejar
15. Bàjou	[w]ejar
16. Esquau	[w]ejar
17. Faruou	[w]ejar
18. Jazuiu	[w]ejar
19. Jaujau	[w]ejar
20. Teuteu	[w]ejar
21. Siussiu	[w]ejar
22. Foufou	[w]ejar

Pseudoparaules: masculí

1. Carnauva	[w]
2. Estuva	est[up]
3. Anieva	[w]
4. Larnava	[w]
5. Terneva	[w]
6. Mogreva	[w]
7. Faniva	[w]
8. Borova	[ɔw]
9. Cladova	[ɔw]
10. Súngava	[p]

⁴⁴ Torna a fer la mateixa pausa.

11. Mèneva	men['ɛw]
12. Tàrriva	[p]
13. Clònova	clon['ɔw]
14. Bíluva	[up]
15. Mifiava	[p]
16. Periova	peri['ɔw]
17. Catiuva	cati['ow]
18. Duquava	[w]
19. Sotueva	[w]
20. Ventuiva	[p]
21. Moruova	[p] ⁴⁵

⁴⁵ Comenta que ha dubtat entre [p] i [w].

Informant alacantí

Fer diminutius

1. (El) clau	[w]	30. Gripau	[w]
2. Neu	[w]	31. Centau	[w]
3. (El) nou (núm.)	[w]	32. Ateneu	[w]
4. Déu	[w]	33. (El) nou (adj.)	[v]>[w]
5. Cultiu	[w]/[v]	34. Adeu	[w]
6. Octau	[w]	35. Marrameu	[w]
7. Suau	[v]	36. Galifardeu	[w]
8. Arxiu	[w]/[v]	37. Actriu	[w]
9. Caliu	[w]	38. Postgrau	[w]
10. Bou	[w]	39. Regadiu	[w]
11. Estiu	[w]	40. Sisplau	[w]
12. (La) clau	[w]	41. Museu	[w]
13. Ou	[w]	42. Trineu	[w]
14. Riu	[w]	43. Caseriu	[w]
15. Tou	[v]	44. Bungalou	[v] ⁴⁶
16. Guineu	[w]		
17. (La) nou	[w]		
18. Perdiu	[w]		
19. Deu (número)	[w]		
20. Brou	[w]		
21. Niu	[w]		
22. Cicatriu	[w]		
23. Nabiu	[w]		
24. Festiu	[w]		
25. Grau	[w]		
26. Correu	[w]		
27. (La) seu	[w]		
28. Sou	[w]		
29. Vistiplau	[w]		

De masculí a femení

1. Octau	[v]
2. Ombriu	[w]
3. Riu	[v] ⁴⁷
4. Caliu	[w]
5. Ou	[w]
6. Cocou	[w]
7. Geliu	[w]
8. Joliu	[w]
9. Gripau	[w]
10. Arnau	[w]
11. Ateneu	[w]
12. Adeu	[w]
13. Galifardeu	[w]

⁴⁶ L'informant afirma dir normalment *bungalo*[f].

⁴⁷ Comenta una possible influència italiana.

14. Museu	[w]
15. Trineu	[w]
16. Caseriu	[w]
17. Bungalou	[w]

De femeni a masculi

1. Alcova	[w]
2. Anxova	[w]
3. Geniva	[p]
4. Deriva	[w]
5. Bleva	[w]
6. Treva	[w]
7. Mastaba	[w]
8. Fava	[w]
9. Guaiaba	[w]
10. Ceba	[p]
11. Ameba	[p]
12. Estiba	[w]
13. Òliba	[p]
14. Oliva	[w]
15. Escoba	[p]
16. Aljuba	[p] ⁴⁸

Fer verb

1. Festiu	[v]
2. Europeu	europear/europejar
3. Esportiu	[v]
4. Adhesiu	[v]
5. Caliu	[w]
6. Detectiu	[v]
7. Guineu	[w]ar/[w]ejar

8. Geliu	gelar
9. Pou	[w]
10. Ateu	[w]ejar
11. (a)llau	[w]
12. Babau	baba[w]ejar
13. Lleixiu	llici[w]ar/ejar
14. Enrenou	reno[w]ar ⁴⁹
15. Sarau	[w]ejar
16. Palau	apala[w]ar/ejar
17. Correu	[w]ejar
18. Marrameu	[w]ejar
19. Centau	[w]ar/[w]ejar
20. Caseriu	[w]
21. Bungalou	[v]

Pseudoparaules: diminutiu

1. Gariau	[w]
2. Estuu	estu[w]et
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	[w]
5. Mèieu	[w]
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[w]/[v]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	[w]
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[w]

⁴⁸ L'informant ja fa servir la paraula *aljup*.

⁴⁹ Primer fa una [v] perquè ho interpreta com a *nou-renovar*, ja que no té la paraula (*en*)*renou*.

16. Esquau	[w]/[v]
17. Faruou	[w]
18. Jazuiu	[w]
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	xiuxiu[w]et
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: femení

1. Gariau	[v]
2. Estuu	[v]
3. Rellòu	[v]
4. Tèsau	[v] ⁵⁰
5. Mèieu	[v]
6. Casieu	[w]
7. Manóu	[v]/[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	[v]
10. Marueu	[v]
11. Llantéu	[v]
12. Panyèu	[v]
13. Figau	[v]
14. Pomiu	[v]
15. Bàjou	[v]
16. Esquau	[v]
17. Faruou	[v]
18. Jazuiu	[v]
19. Jaujau	[v]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	xiuxiu[w]a
22. Foufou	[v]

Pseudoparaules: verb

1. Gariau	[v]
2. Estuu	[v]ejar
3. Rellòu	[v]
4. Tèsau	[v]
5. Mèieu	[v]
6. Casieu	[v]
7. Manóu	[v]
8. Nafiòu	[v]ar/ejar
9. Sàrriu	[w]
10. Marueu	[v]
11. Llantéu	allante[v]ar
12. Panyèu	[v]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[v]
16. Esquau	[v]
17. Faruou	[v]
18. Jazuiu	ajazui[v]ar
19. Jaujau	[w]
20. Teuteu	[w]
21. Siussiu	xiuxi[w]ejar
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: masculí

1. Carnauva	[p]
2. Estuva	[f]
3. Anieva	any[e]w]
4. Larnava	[w]
5. Terneva	[w]

⁵⁰ El parlant comenta que les quatre primeres també li sonen bé amb [w].

6. Mogreva	[w]
7. Faniva	[w]
8. Borova	[p]>[w]
9. Cladova	[w]
10. Súngava	[w]
11. Mèneva	[w]
12. Tàrriva	[p]/[w]
13. Clònova	[w]
14. Bíluva	[p]
15. Mifiava	[p]/[w]
16. Periova	[w]
17. Catiuva	[p]
18. Duquava	[w]
19. Sotueva	[w]
20. Ventuiva	[p]
21. Moruova	[w]

Informant mallorquina

Fer diminutius

1. (El) clau	[w]
2. Neu	[v]
3. (El) nou (núm.)	[w]
4. Déu	[v]
5. Cultiu	[v]
6. Octau	[v]
7. Suau	[v]
8. Arxiu	[v]
9. Caliu	[v]
10. Bou	[w]
11. Estiu	[w]
12. (La) clau	[w]
13. Ou	[w]
14. Riu	[w]
15. Tou	[v]
16. Guineu	[w]
17. (La) nou	[w]
18. Perdiu	[w]
19. Deu (número)	[w]
20. Brou	[w]
21. Niu	[w]
22. Cicatriu	[w]
23. Nabiu	[w]
24. Festiu	[w]
25. Grau	[w]
26. Correu	[w]
27. (La) seu	[w]
28. Sou	[w]
29. Vistiplau	[v]
30. Gripau	[w]

31. Centau	[v]
32. Ateneu	[v]
33. (El) nou (adj.)	[w]
34. Adeu	[w]
35. Marrameu	[w]
36. Galifardeu	[w]
37. Actriu	[w]
38. Postgrau	[w]
39. Regadiu	[w]
40. Siplau	[w]
41. Museu	[w]
42. Trineu	[w]
43. Caseriu	[w]
44. Bungalou	[v]

De masculí a femení

1. Octau	[v]
2. Ombriu	[w]
3. Riu	[w]
4. Caliu	[w]
5. Ou	[w]
6. Cocou	[v]
7. Geliu	[v]
8. Joliu	[v]
9. Gripau	[w]
10. Arnau	[v]
11. Ateneu	[v]
12. Adeu	[w]
13. Galifardeu	[w]
14. Museu	[w]
15. Trineu	[w]

16. Caseriu [w]
17. Bungalou [v]

8. Geliu [v]
9. Pou [v]

10. Ateu [v]

De femeni a masculi

1. Alcova [w]

2. Anxova [w]

3. Geniva [w]

4. Deriva [w]

5. Bleva [w]

6. Treva [w]

7. Mastaba [w]

8. Fava [w]

9. Guaiaba [w]

10. Ceba [f]

11. Ameba [w]

12. Estiba [w]

13. Òliba [p]

14. Oliva [f]

15. Escoba [w]

16. Aljuba alj['u]

11. (A)llau [w]

12. Babau [w]

13. Lleixiu [v]

14. Enrenou [v]

15. Sarau [v]

16. Palau [v]

17. Correu [w]

18. Marrameu [v]

19. Centau [v]

20. Caseriu [v]

21. Bungalou [v]

Pseudoparaules: diminutiu

1. Gariau [w]

2. Estuu estu[w]et

3. Rellòu [w]

4. Tèsau [w]

5. Mèieu [w]

6. Casieu [w]

7. Manóu [v]

8. Nafiòu [w]

9. Sàrriu [v] > [w]⁵²

10. Marueu [w]

11. Llantéu [v]

12. Panyèu [v]

13. Figau [w]

Fer verb

1. Festiu [w]ejar

2. Europeu europejar

3. Esportiu [w]ejar

4. Adhesiu adhesar > adhesi[w]ejar⁵¹

5. Caliu [w]ejar

6. Detectiu [v]

7. Guineu [v]

⁵¹ S'acaba decantant per *adhesar*.

⁵² Primer la fa amb [v], però s'ho pensa i confirma una [w].

14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	[v]
16. Esquau	[w]
17. Faruou	[w]
18. Jazuiu	[w]
19. Jaujau	[v]
20. Teuteu	[v]
21. Siussiu	[v]
22. Foufou	[v] ⁵³

Pseudoparaules: femení

1. Gariau	[w]
2. Estuu	est[u.ə]
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	tes['a.w]a
5. Mèieu	mei['a.w]a
6. Casieu	[v]
7. Manóu	[w] > [v] ⁵⁴
8. Nafiòu	[v]
9. Sàrriu	sarr['i.v]a
10. Marueu	[v]
11. Llantéu	[w]
12. Panyèu	[w]
13. Figau	[w]
14. Pomiu	[w]
15. Bàjou	baj['ɔ.v]a
16. Esquau	[v]
17. Faruou	[w]
18. Jazuiu	[v]

19. Jaujau	[v]
20. Teuteu	[v]
21. Siussiu	[v]
22. Foufou	[w]

Pseudoparaules: verb

1. Gariau	[w]ejar
2. Estuu	estu[w]ar
3. Rellòu	[w]
4. Tèsau	[w]ejar
5. Mèieu	meiejar
6. Casieu	casi[w]ejar
7. Manóu	[w]
8. Nafiòu	[w]
9. Sàrriu	[w]ejar
10. Marueu	[w]
11. Llantéu	[w]ejar
12. Panyèu	[w]ejar
13. Figau	[w]ejar
14. Pomiu	[w]ejar
15. Bàjou	[w]ejar
16. Esquau	[w]ejar
17. Faruou	[w]ar/ejar
18. Jazuiu	[w]
19. Jaujau	[w]ejar
20. Teuteu	[w]ejar
21. Siussiu	[w]ejar
22. Foufou	[w]ejar

⁵³ Comenta que aquestes reduplicacions són les paraules que més clares tenia de fer amb [v].

⁵⁴ S'acaba decantant per [w].

Pseudoparaules: masculi

1. Carnauva	[w]
2. Estuva	[up]
3. Anieva	[w]
4. Larnava	[w]
5. Terneva	[w]
6. Mogreva	[w]
7. Faniva	[w]
8. Borova	[w]
9. Cladova	[w]
10. Súngava	[f]
11. Mèneva	[f]
12. Tàrriva	[p]
13. Clònova	[f]
14. Bíluva	bílo[f]
15. Mifiava	[p]
16. Periova	[p]
17. Catiuva	cati[w]
18. Duquava	[f]
19. Sotueva	[f]
20. Ventuiva	[f]
21. Moruova	[f]

Amb aquest escrit declaro que sóc l'autor/autora original d'aquest treball i que no he emprat per a la seva elaboració cap altra font, incloses fonts d'Internet i altres mitjans electrònics, a part de les indicades. En el treball he assenyalat com a tals totes les citacions, literals o de contingut, que procedeixen d'altres obres.

Tinc coneixement que d'altra manera, i segons el que s'indica a l'article 18, del capítol 5 de les Normes reguladores de l'avaluació i de la qualificació dels aprenentatges de la UB, l'avaluació comporta la qualificació de "Suspens".

Barcelona, a 19 de juny de 2025

Signatura: